

T R A N S K R I P T
7. SJEDNICE DOMA NARODA PARLAMENTARNE SKUPŠTINE
BOSNE I HERCEGOVINE, ODRŽANE 30.7.2007. GODINE, S POČETKOM U 11,45
SATI

PREDSJEDAVAJUĆI
ILIJA FILIPOVIĆ:

... da stave svoje kartice na predviđena mjesta. Počet ćemo rad 7. sjednice. Dame i gospodo, poštovane kolegice i kolege zastupnici, nazočni dužnosnici iz Vijeće ministara, međunarodne zajednice, predstavnici medija, srdačno vas pozdravljam i otvaram 7. sjednicu Doma naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine.

/INTONIRANJE HIMNE/

Da konstatiramo samo nazočnost. Sjednici je nazočno 13 zastupnika, od toga pet iz reda bošnjačkog naroda, tri iz reda hrvatskog naroda i pet iz reda srpskoga naroda.

Gospodin Zrno i gospodin Vidović su odsutni opravdano.

Za 7. sjednicu predlažem sljedeći izmijenjeni dopunjeni dnevni red koji ste vi već dobili na svoje klupe. Ukupno je 19 točaka.

DNEVNI RED

- 1. Odgovori na izaslanička pitanja i izaslanička pitanja;**
- 2. Zahtjev Vijeća ministara za razmatranje Prijedloga zakona o sportu u BiH po skraćenom postupku, sukladno članku 121. Poslovnika Doma naroda (primjena novog poslovnika);**
- 3. Prijedlog okvirnog zakona o srednjem stručnom obrazovanju i obuci u Bosni i Hercegovini, prvo čitanje – predlagatelj: Vijeće ministara (primjena novog poslovnika);**
- 4. Prijedlog zakona o izmjeni Zakona o administrativnim pristojbama, prvo čitanje – predlagatelj: Vijeće ministara (primjena novog poslovnika);**
- 5. Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o izmirenju obveza po osnovi računa stare devizne štednje, prvo čitanje – predlagatelj: Zastupnički dom (primjena starog poslovnika);**
- 6. Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o izmirenju obveza po osnovi računa stare devizne štednje, prvo čitanje – predlagatelj: Vijeće ministara (primjena novog poslovnika);**
- 7. Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o parničnom postupku pred Sudom BiH, prvo čitanje – predlagatelj: Vijeće ministara (primjena novog poslovnika);**
- 8. Prijedlog zakona o izmjeni Zakona o konkurenciji BiH, prvo čitanje – predlagatelj: Zastupnički dom (primjena novog poslovnika);**
- 9. Prijedlog zakona o dopunama Zakona o industrijskom vlasništvu u BiH, prvo čitanje – predlagatelj: Zastupnički dom (primjena novog poslovnika);**

10. Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o koncesijama BiH, prvo čitanje – predlagatelj: Zastupnički dom (novi poslovnik);
11. Prijedlog zakona o dopunama Zakona BiH o izvršenju kaznenih sankcija, pritvora i drugih mjera, prvo čitanje – predlagatelj: izaslanik Slobodan Šaraba (primjena novog poslovnika);
12. Prijedlog zakona o visokom obrazovanju u Bosni i Hercegovini, prvo čitanje – predlagatelj: Vijeće ministara (primjena starog poslovnika);
13. Davanje suglasnosti za ratificiranje Dodatnog protokola uz Evropsku konvenciju o pravnoj pomoći – predlagatelj: Predsjedništvo BiH;
14. Davanje suglasnosti za ratificiranje Sporazuma između BiH i Ujedinjenih Arapskih Emirata o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja u odnosu na poreze na dohodak i imovinu – predlagatelj: Predsjedništvo BiH;
15. Davanje suglasnosti za ratificiranje Kreditnog sporazuma između BiH, koju zastupa Ministarstvo financija i trezora BiH, i Bank Austria Creditanstalt Ag – Projekt vodoopskrbe Brčko Distrikta BiH – predlagatelj: Predsjedništvo BiH;
16. Davanje suglasnosti za ratificiranje Kreditnog sporazuma između BiH i OPEK Fonda za međunarodni razvoj - Projekt sarajevske zaobilaznice – predlagatelj: Predsjedništvo BiH;
17. Davanje suglasnosti za ratificiranje Ugovora o socijalnom osiguranju između BiH i Kraljevine Belgije – predlagatelj: Predsjedništvo BiH;
18. Davanje suglasnosti za ratificiranje Ugovora o pomorstvu između Vijeća ministara BiH i Vlade Republike Turske – predlagatelj: Predsjedništvo BiH;
19. Davanje suglasnosti za ratificiranje Kreditnog sporazuma između BiH, koju zastupa Ministarstvo financija i trezora BiH, i Bank Austria Creditanstalt Ag – Projekt vodovodnog i kanalizacijskog sustava u Općini Gradiška – predlagatelj: Predsjedništvo BiH.

To je dnevni red. Želim vam samo napomenuti da se na dnevnom redu ne nalazi Zapisnik 6. sjednice Doma naroda, budući smo 6. sjednicu održali prije koji minut.

Ovo je usuglašeni dnevni red Kolegija Doma naroda.

Javlja li se tko za riječ? Ne javlja nitko.

Zaključujem raspravu i konstatiram da smo utvrdili dnevni red današnjeg sedmog zasjedanja.

Prelazimo dakle na 1. točku dnevnog reda, to je:

Ad. 1. Odgovori na izaslanička pitanja i izaslanička pitanja

ILIJA FILIPOVIĆ:

Odgovori na pitanja postavljena na 5. sjednici su dostavljeni. Dobio ih je gospodin Ivo Miro Jović i to dva odgovora. Je li gospodin Jović zadovoljan s dobivenim odgovorima, pitam? Imate li potrebe?

IVO MIRO JOVIĆ:

Samo trenutak, imam potrebe komentirati.

ILIJA FILIPOVIĆ:

Izvolite, gospodine Joviću.

IVO MIRO JOVIĆ:

... poštovani, pozdravljam ponovo predsjedatelja i radno predsjedništvo, vas poštovane kolege izaslanici. Nekako kratko je vrijeme između ove prethodne i ove sjednice, pa ovaj uvodni dio je nužan.

Ja sam, a vi ste to dobili u materijalima odgovore, tražio sasvim opravdano.

- Što se desilo u Docu na Lašvi gdje je inkognito (i ponovno je to i potvrđeno jer ničim nije demantirano) u tajnosti izvršena ekshumacija, gdje su htjeli tražiti po nalogu tužitelja dvoje-troje ubijenih, a našli su 15 leševa?

I ja moram konstatirati ponovo da od iste osobe pitanja ... u prošlom sazivu još kad smo imali, kad sam bio doduše u Zastupničkom domu, gdje se gnusna teroristička ubojstva nazivaju dotične zgrade. Dotična zgrada je ubojstvo čovjeka. Tako od iste osobe i u ovom odgovoru nijedne riječi dostojanstva prema žrtvama. Važna je konstatacija da nema tragova ozljeda. A što je bez javnosti, moje je pitanje bilo:

Zašto je to urađeno bez javnosti? Zašto ja moram to tajno doznati da je to urađeno, ako je čista radnja i ako je to bila ekshumacija kako treba i da dođe se do ovih podataka o kojima je gospoda došla?

Zašto se to na takav način radilo? To je moje bilo pitanje. Prema tome, ja smatram da nisam dobio nikakav odgovor. Nego, dapače, još više sam uvjeren da se tamo radilo o sumnjivim radnjama i da javnost ne treba da dozna da su tamo ljudi izgubili dostojanstvo, ne samo zato što su ubijeni nego i nakon 15 godina ubojstva, oni nisu dobili satisfakciju, barem da se o njima dostojanstveno govori. I smatram da je ovo nedopustivo. To je pitanje koje se odnosilo na žrtve iz Doca.

A pitanje prema članu Predsjedništva – o njegovoj nenazočnosti razgovorima na poziv američke administracije! Čini mi se da sam ovdje okrivljen. I to je lijepo čuti, s obzirom da ja sam bio tamo u Predsjedništvu, pa bi ja to sve skupa trebao znati, nisam trebao postaviti pitanje. Pa kad već sve to znaš, gospodine Joviću, što si postavljao to pitanje, a mi želimo ostati dobri sa američkom administracijom. Isto kao da Ivo Miro Jović želi rat izazvati sa američkom administracijom.

Ivo Miro Jović želi znati zašto se u ovoj zemlji vode pregovori i ovde ponovo nema odgovora i niti je član Predsjedništva gospodin Komšić kome sam uputio to pitanje nije dao odgovor na to. Zašto nije reagirao da se sastaju u ovoj zemlji predstavnici dva naroda na štetu trećeg? To je bila suština pitanja. I hoće li se to ponoviti? Evo, ja ću prihvatiti, to je urađeno bilo, desilo se i završeno.

Ali u javnosti nema osude takvih postupaka, niti ima mjerodavnih tijela i ljudi koji moraju voditi o tome računa i ukazivati da u ovoj zemlji ne mogu se voditi odvojeni razgovori dva protiv trećeg!

Tako da nisam zadovoljan ni jednim ni drugim pitanjem, odgovorom.

ILIJA FILIPOVIĆ:

Hvala lijepa, gospodine Joviću.

Drugih odgovora nije bilo, pa ćemo preći na nova izaslanička pitanja.

Pitam tko ima pitanje? Želi li netko? Dvoje.

Ne znam tko je bio prije, ali ćemo ipak dati dami prednost.

Izvolite, gospođo Majkić.

DUŠANKA MAJKIĆ:

Hvala. Poštovani predsjedavajući, poštovane kolege, ja prvo moram da kažem da sam zaista revoltirana što evo, ne znam, na tri ili četiri pitanja nisam dobila još nijedan odgovor.

I ponovo počinje da se dešava ono što je bilo i u prošlom sazivu da ... su delegatska pitanja postali nešto što Savjet ministara, do čega apsolutno, ne drži. Dakle, ... ja ću pokušati da vidim u kojoj mjeri je ta upornost, s moje strane, i njihova upornost da ne odgovaraju, s druge strane. Ali dakle, ako želimo da zaštitimo dignitet ovog doma, ja zaista mislim i predlažem da Kolegijum održi u tom smislu jedan sastanak i da se vidi .. koji su to rokovi uopšte dokad možemo dobiti odgovor. Dakle, prvo, zaista sam revoltirana što ne smatraju da uopšte na naša pitanja treba odgovarati.

Drugo je pitanje koje ponovo upućujem Savjetu ministara. Mislim da je veoma aktuelno i glasi:

- Komisiji za ispitivanje istine o stradanjima Srba, Hrvata, Bošnjaka, Jevreja i ostalih u Sarajevu od '92. do '95. godine, 30.6. je praktično istekao jednogodišnji mandat, a da nisu postignuti nikakvi rezultati. Kao što je poznato, članovi ove komisije ne rade od decembra prošle godine, kada su se javile nesuglasice zbog teme istraživanja, odnosno da li će se komisija baviti isključivo ljudskim ili ljudskim i materijalnim štetama nastalim tokom rata u Sarajevu.

Za dosadašnji nerad članova ove komisije, od kojih se mnogo očekivalo, naplatili su iz Budžeta ove zemlje 115 hiljada maraka. Molim Savjet ministara da mi odgovori:

- Kada će se ova tema naći na sjednici Savjeta ministara, odnosno kada će Savjet ministara donijeti odgovarajuće odluke kojima će rad ove Komisije biti deblokiran?

Hvala.

ILIJA FILIPOVIĆ:

Hvala lijepa.

U odnosu na ovu vašu primjedbu, ako smijem primijetiti, dakle isto sam tako nezadovoljan nedostavljanjem odgovora na postavljena pitanja. Prije nego što dam gospodinu Šarabi riječ, predlažem jedan zaključak: da Tajništvo specificira sva pitanja zastupnika na koja nismo dobili odgovor, a onda ćemo mi, članovi Kolegija, obaviti razgovor sa predsjedateljem Vijeća ministara gospodinom Špirićem i otkloniti ovaj zastoj. Može li se prihvatiti ovakav zaključak?

Tko je „za“? Molim da se izjasne o tome.

Konstatiram da smo jednoglasno prihvatili ovakav zaključak i molim Tajništvo da postupi u skladu sa ovim zaključkom.

Izvolite, gospodine Šaraba.

SLOBODAN ŠARABA:

Zahvaljujem, gospodine predsjedavajući.

Moram da konstatujem da je ovo četvrto poslaničko pitanje na koje ja nisam dobio odgovor. Moje poslaničko pitanje je sljedeće.

- U BiH u posljednjih 15-tak dana je uništeno na hiljade hekata šume i pričinjene ogromne materijalne štete, naročito u južnim dijelovima BiH, pogotovo u Hercegovini. Očito da ovome pitanju u budućnosti treba posvetiti daleko veću pažnju i njegovom rješavanju treba prići daleko ozbiljnije kako bi se spriječile ogromne katastrofalne posljedice koje sada trpimo. Ja zaista već sada apelujem i molim sve da razmišljamo o 2008. godini. Avgust mjesec će vjerovatno proći ili brzo ili sporo, manje ili više bolno, ostaće ogromne posljedice. Opština Trebinje je pretrpila štete koje se mjere milionima maraka.

Postavljam pitanje Ministarstvu transporta i komunikacija:

- Da li u ovome ministarstvu sada postoji neka vrsta idejnog plana ili namjere za kupovinu savremenih aviona namijenjenih samo za ove potrebe koji bi bili stacionirani na prostoru potencijalnih žarišta? Molim da se ovo ozbiljno shvati i da mi o ovome pitanju u budućem vremenu pričamo i razgovaramo daleko ozbiljnije.

Toliko i hvala vam.

ILIJA FILIPOVIĆ:

Zahvaljujem, gospodine Šaraba. Evo, dok drugi razmisle, ja ću postaviti jedno pitanje. Ovo je pitanje u tri točke i upućujem ga Vijeću ministara BiH.

1. Prvo pitanje se odnosi na istragu koju Tužiteljstvo BiH provodi u Ministarstvu unutarnjih poslova Hercegovačko-neretvanske županije ili kantona a poznato je da je spomenuta istraga počela i traje od 27.10.2005. godine, ponavljam 2005. godine, te da su već

prije 15 mjeseci prekršene odredbe Zakona o kaznenom postupku BiH, Ustava BiH i Evropske konvencije o temeljnim ljudskim pravima i slobodama koje se odnose na dužinu trajanja istrage, budući je našim zakonodavstvom propisano da se istraga po isteku roka od šest mjeseci može samo iznimno produžiti po zaključku Kolegija Tužiteljstva. Istraga o ovom slučaju traje 21 mjesec. Što će nadležne institucije BiH poduzeti da bi spriječile ovu protuzakonitost?

2. Zašto i po čijem nalogu je istraga nakon 15 mjeseci njenog vođenja izuzeta od domaćeg tužitelja i predana međunarodnom tužitelju Venzdorfu koji je faktički i pravno zanemario odredbe zakona i međunarodnih konvencija, te, po nama dostupnim podacima, sredinom mjeseca veljače ponovno i otpočetak otvorio cijeli slučaj, ne uvažavajući zakonske odredbe o rokovima trajanja istrage?

3. I, vezano za ovo isto pitanje (točka 3.) uhićenje premijera, ministra unutarnjih poslova Hercegovačko-neretvanske županije i ravnatelja policije Hercegovačko-neretvanske županije 22.5.2007. godine bilo je brutalno neprimjereno, neopravdano, sa primjesama miješanja politike, a što je pokazala i odluka Suda BiH, te stoga pitam:

- Tko će snositi posljedice za ovako neprimjereno ponašanje državnih i federalnih institucija i što je dosada konkretno poduzelo Vijeće ministara i Visoko sudačko i tužiteljsko vijeće, odnosno koje mjere će nadležne institucije BiH poduzeti da bi spriječile kršenje ljudskih prava u ovom slučaju?

Sljedeće pitanje želio bih postaviti. To je novo pitanje, gospodine Jović? Izvolite.

IVO MIRO JOVIĆ:

Moje pitanje je upućeno prema Vijeću ministara BiH i prema Vladi Federacije BiH.

- Trenutno u BiH se grade ili su izvršene pripreme za gradnju autocesta koje povezuju Banja Luku, Tuzlu s autocestama u Republici Hrvatskoj i poznato je Sarajevo – Zenica a izgledno je, prema onome ... što je razvidno vidjeti, da se stavlja u prioritet gradnja na relaciji Lašva – Travnik – Donji Vakuf. Međutim, grad Mostar kao kulturno i prometno središte južnog dijela BiH se ne spominje o mogućoj gradnji autoceste (Mostar autocesta u Dalmaciji ili Republici Hrvatskoj), pa je moje pitanje:

- Ima li izgleda i kada bi se moglo graditi ovaj dio autoceste Koridora Vc?

ILIJA FILIPOVIĆ:

Hvala lijepa, gospodine Jović. Ima li još pitanja?

Zaključujem dakle točku *Odgovori na izaslanička pitanja i izaslanička pitanja* i još jednom podvlačim da sukladno zaključku kojeg smo donijeli postupi Tajništvo: specificira sva pitanja, uključujući i današnja koja smo čuli i pripremi platformu za razgovor, dakle Kolegija Doma naroda sa gospodinom Špirićem. Hvala lijepa.

Prelazimo na točku 2.

Ad. 2. Zahtjev Vijeća ministara BiH za razmatranje Prijedloga zakona o sportu u BiH po skraćenom postupku, sukladno članku 121. Poslovnika Doma naroda

ILIJA FILIPOVIĆ:

Vodimo raspravu o tome, dakle, hoće li zakon biti razmatran po skraćenom postupku. Zastupnički dom usvojio je Zahtjev Vijeća ministara za skraćanje rokova za razmatranje ovoga zakona.

Otvaram raspravu. Tko se javlja za riječ? Gospođa Majkić.
Izvolite.

DUŠANKA MAJKIĆ:

Dakle, kao što vidimo, danas je pred nama još jedan važan zakon predlagača Savjeta ministara koji traži da se razmatra po skraćenom postupku, dakle u skladu sa članom 121. Poslovnika Doma naroda.

S obzirom da mi je poznato da mnoge sportske organizacije u BiH već dugo čekaju ovaj zakon, predlažem da se u tom smislu i ovaj dom Parlamentarne skupštine izjasni i da da svoj puni doprinos i omogućiti da se u što kraćem roku usvoji ovaj zakon kojim se utvrđuju pravila i nadležnosti u oblasti sporta na nivou države BiH, entiteta i Brčko Distrikta. Ovaj zakon je takođe i preduslov da se BiH uključi u međunarodne sportske asocijacije, Međunarodni Olimpijski komitet i međunarodni, odnosno Internacionalni Paraolimpijski komitet. Dakle, uslov za članstvo u svim međunarodnim sportskim asocijacijama je zakonska regulativa na nivou države.

Apelujem na kolege delegate da prihvate prijedlog Savjeta ministara, odnosno skraćenu proceduru donošenja ovog zakona.

ILIJA FILIPOVIĆ:

Hvala lijepa, gospođo Majkić. Želi još netko riječ? Stavljam na izjašnjavanje, dakle Zahtjev.

Tko je za to da po skraćenom postupku ide ... ovaj zakon?
Konstatiram da smo jednoglasno prihvatili proceduru za ovaj prijedlog zakona.

Prelazimo na točku 3.

Ad. 3. Prijedlog okvirnog zakona o srednjem stručnom obrazovanju i obuci u Bosni i Hercegovini, prvo čitanje – predlagatelj: Vijeće ministara BiH (primjena novog poslovnika)

ILIJA FILIPOVIĆ:

Dobili ste Prijedlog zakona i dobili ste Izvješće mjerodavnog povjerenstva. Također, jedna napomena da je Zastupnički dom usvojio ovaj zakon u prvom čitanju. Dakle, ovo je prvo

čitanje zakona, sukladno članku 100. Vodimo raspravu o nužnosti i načelima na kojima se temelji ovaj zakon.

Ja otvaram raspravu i pitam tko želi riječ? Gospođa Majkić.

Izvolite. Vjerujem da će još netko uzeti riječ osim vas.

DUŠANKA MAJKIĆ:

... mislim da je dobro da progovorimo o zakonima, bez obzira što su prošli proceduru u Predstavničkom domu, ali i Dom naroda bi bar ukratko trebao da kaže neki svoj stav vezano za to, poštujući sve ono što je urađeno u okviru Predstavničkog doma.

Dakle, ja mislim ... da se ovim zakonom utvrđuju veoma važni principi. To je osnovni okvir organizacije srednjeg stručnog obrazovanja i obuke i ... zakonski preduslovi da se na nivou entiteta, odnosno kantona, riješi pitanje organizacije reforme srednjeg stručnog obrazovanja, odnosno i obuke i započne sa istim principima o jedinstvenim standardima koja postavljaju okvirni zakon. Donošenjem ovog zakona, BiH preuzima obavezu da obezbijedi moderno i demokratsko upravljanje i saradnju sa zaposlenima u školama, roditeljima i ostalim učesnicima.

Takođe, pomoću ovog zakona uvešće se novi reformisani okvir na osnovu koga će efikasnije i brže započeti reforma obrazovnog sistema u BiH i osigurati da obrazovanje odgovara potrebama tržišta rada, što je posebno važno. Konačno, usvajanje ovog zakona je definisano kao prioritet u Programu realizacije prioriteta iz Evropskog partnerstva sa BiH čiji rok je bio kraj juna 2006. godine. Dakle, polazeći od toga da su ovim okvirnim zakonom ispunjeni osnovni principi koji podrazumijevaju razvoj kvalitetnog, stručnog obrazovanja i obuke koja se zasniva na društvenoj uključenosti, koheziji, mobilnosti, mogućnosti zapošljavanja i konkurentnosti, s ciljem pojačavanja evropske dimenzije i stručnog obrazovanja i obuke, predlažem da Dom naroda Parlamentarne skupštine podrži prijedlog ovog okvirnog zakona u prvom čitanju.

ILIJA FILIPOVIĆ:

Hvala lijepa, gospođa Majkić. Želi još netko riječ? Ako nitko ne želi, ja zaključujem raspravu i stavljam na izjašnjavanje ovaj zakon u prvom čitanju.

Tko je „za“?

Konstatiram da smo jednoglasno prihvatili prijedlog ovoga zakona u prvom čitanju.

... .. točka 4. je:

Ad. 4. Prijedlog zakona o izmjeni Zakona o administrativnim pristojbama, prvo čitanje – predlagatelj: Vijeće ministara BiH

ILIJA FILIPOVIĆ:

Dobili ste Prijedlog zakona, dobili ste... .. Izvješće mjerodavnog povjerenstva. Zastupnički dom je prihvatio i ovaj zakon u prvom čitanju. Ovo je prvo čitanje, sukladno članku 100. Također, prvo rasprava o načelima na kojima se temelji ovaj zakon.

Ja otvaram raspravu i pitam tko želi riječ? Gospođa Majkić.
Izvolite.

DUŠANKA MAJKIĆ:

Samo radi informacije. Dakle, postoji Izvještaj nadležne komisije i on govori o tome ali za one koji još imaju dilemu, dakle stvar je isključivo vezana za brisanje stava – tarifnog broja 104. S obzirom da to je, znači, brisanje administrativne takse od, čini mi se, 50 maraka jer je nespojiva sa ulogom Agencije za javne nabavke, pa ubuduće, ... s obzirom da je Agencija za javne nabavke obavezna pružati podršku ... svim onima koji zatraže stručno mišljenje, ukida se ... tih 50 maraka i zakon je u cijelosti, znači, govori samo o tome, dakle nema nijednog jedinog razloga da ga ne podržimo u prvom čitanju.

ILIJA FILIPOVIĆ:

Hvala lijepa. Želi još netko riječ? Zaključujem raspravu.

Stavljam na izjašnjavanje i ovaj prijedlog akta da ga prihvatimo u prvom čitanju.

Tko je „za“?

Konstatiram da smo jednoglasno prihvatili prijedlog ovog akta u prvom čitanju.

Točka 5. je:

Ad. 5. Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o izmirenju obveza po osnovi računa stare devizne štednje, prvo čitanje – predlagatelj: Zastupnički dom (primjena je starog poslovnika)

ILIJA FILIPOVIĆ:

I par uvodnih rečenica prije nego što otvorimo raspravu. Dakle, samo podsjećanja radi, Dom naroda je na svojoj 5. sjednici u raspravi o ovoj točki donio zaključak i podsjećam kako je on glasio:

Obvezuje se Povjerenstvo za financije i proračun da u roku od 30 dana u dogovoru s Ministarstvom financija i trezora BiH izradi novo izvješće koje će dostaviti Doma naroda na usvajanje a da Ministarstvo financija i trezora BiH obavi dodatne dogovore s nadležnim udrugama i o tome obavijesti Povjerenstvo za financije i proračun.

Povjerenstvo je dostavilo svoje izvješće. Povjerenstvo nije prihvatilo načela Prijedloga zakona. Ovo je prvo čitanje, sukladno članku 90., dakle, starog poslovnika i rekao sam starog poslovnika. Mi bismo sada trebali praktično voditi raspravu o nužnosti i načelima na kojima se ovaj zakon temeljio.

Još jedna ključna informacija ako smo je zaboravili: ovaj zakon nije dobio potporu u našoj raspravi koju smo imali prije nego što smo vratili Izvješće Povjerenstvu, ali je prošao u Zastupničkom domu prije općih izbora. Davno se, davno to događalo.

Ja bih, prije nego što otvorim raspravu, ipak, dao riječ predsjednici Povjerenstva da čujemo njeno stajalište – stajalište Povjerenstva.

Izvolite, gospodo Majkić.

DUŠANKA MAJKIĆ:

Komisija se veoma revnosno bavila ovim pitanjem, pokušavajući da pomiri naizgled nepomirene stavove. Ali, evo, ipak, došli smo do nekog rješenja. Dakle, imali smo nekoliko sjednica i evo ova ... 5. sjednica, održana 26.6., u prisustvu predstavnika Ministarstva finansija i trezora, dakle zajedno i predstavnika Udruženja deviznih štediša, ponovo se razmatralo ovaj zakon i usvojilo je zaključak kojim bi tražilo od Savjeta ministara da u radnu grupu za pitanja stare devizne štednje imenuje još dva člana, to je gospodin fra Gabriel Mioč i gospođa Amila Omersoftić. Time se smatralo da bi bila zastupljena sva relevantna udruženja starih deviznih štediša.

Komisija je na 6. sjednici, održanoj 17.7., takođe uz prisustvo predstavnika Ministarstva finansija i trezora, razmatrala je Zapisnik sa sastanka Radne grupe u kojoj je gospodin fra Mioč uzeo učešće, a gospođa Omersoftić se nije odazvala zato što je smatrala da je, da nije, da se ne pojavljuje kao predstavnik radne grupe, a to nije bilo moguće izvesti zato što je upravo u to vrijeme Radnoj grupi isticao mandat, jer Savjet ministara je Radnu grupu formirao na 30 dana. I onda, bilo je apsurdno da se Radnoj grupi kojoj ističe mandat, da se, da joj se imenuju dodatni članovi. ... Komisija je zato pribjeglja jednom zaključku: da se formira nova radna grupa koja će raditi sve dok se ne riješe sva pitanja stare devizne štednje, u kojoj će biti prisutni, u kojoj će biti zastupljeni gospodin Svetozar Nišić, gospođa Amila Omersoftić i gospodin fra Gabriel Mioč.

Dakle, na sjednici Komisije postigla se puna saglasnost i s obzirom da će devizne štediša moći svoje interese braniti u okviru Radne grupe i onda je na osnovu toga Komisija za finansije i budžet Doma naroda donijela zaključak da se – jednoglasno znači – da se ne prihvate principi zakona koji je znači usvojio Predstavnički dom u prošlom sazivu. Dakle, naš ponovno isti stav je, ali sad je ovog puta usaglašen sa starim deviznim štedišama – da se ne prihvate principi ovog zakona.

ILIJA FILIPOVIĆ:

Hvala lijepa, gospodo Majkić. Čuli smo stajalište ovog povjerenstva. Ja otvaram raspravu. Gospodin Božo Rajić.

Izvolite.

BOŽO RAJIĆ:

Hvala, gospodine predsjedavajući.

Uvaženi kolegice i kolege, ovo je zakon koji, vjerovatno, ima najduži staž u bh. javnosti i on traje onoliko koliko traje potraga starih štediša za svojim novcem. Ovo je zakon koji, vjerovatno, uz Zakon o visokom obrazovanju predstavlja jedan od najtežih zakona za donošenje, ali isto tako najpotrebnijih zakona i za građane BiH, a i za perspektivu BiH prema euroatlantskim integracijama.

Ja sam ovdje u dvostrukoj ulozi i govorim to i zbog savjesti i zbog javnosti, dakle i kao zastupnik u Domu naroda i kao član Povjerenstva za proračun i financije. Dužnost je reći, zbog naše javnosti, da ono što smo mi posljednjih mjeseci dobili u naslijeđe od starog saziva Parlamenta nije bilo ni zahvalno ni lako rješavati i da smo na Povjerenstvu vodili raspravu na način da pokušamo, kako je rekla gospođa Majkić, izmiriti dva, na oči, na prvi pogled, nepomirljiva stava: stav štediša da imaju pravo na svoj novac onako kako bi se reklo odmah, u najkraćem mogućem roku, koji je meni bio uvijek prirodan, i stav institucija BiH da BiH ne može podnijeti takav financijski udar, da bi to dovelo do njenog kolapsa – financijskog.

Naravno, kao zastupnik i ja kao i svi drugi morali smo voditi računa o tome da moramo braniti integritet države, dakle njen ekonomski integritet, financijski i ne dovoditi ga u pitanje, ali moramo braniti temeljno ljudsko pravo regulirano svim međunarodnim normama da je privatna imovina svetost na kojoj počiva demokratski sustav u cijelome svijetu i koja je nedodirljiva, koja mora biti zajamčena.

Nažalost, prošli saziv Parlamenta iz nekih praktičnih, dnevnih ... pred izbore usvojio je zakon za kojega smo mi odmah bili svjesni da je neprovodiv. Taj zakon nije osigurao ni minimum materijalne potpore na koju bi bilo moguće njegovo provođenje i stvorio je samo jednu iluziju, odnosno jedan privid kod manje upućenih ljudi da će štediše doći do svoga novca. I onda, kada sam prvi put se susreo sa ovom problematikom, i danas, bio sam potpuno svjestan da niti se može dug vratiti u pet godina i da isto tako nije moralna ponuda da se dug vrati u 13 godina. Bilo je i nekih ekstremnijih zahtjeva, čak do 40 godina, možda se sjećaju neki koji su ranije bili u tome.

I mi smo na Povjerenstvu imali dobru namjeru, ali smo došli do vrlo oštih polemičkih tonova, jer su se sukobljavala dva stajališta – da zakon treba jednostavno odbaciti kao nerealan, zakon koji nema pokriće, treba ga odbaciti i nekih od nas koji su mislili da treba dati šansu svakom pokušaju dogovora i pronalaženju kompromisa. I evo, rečeno je to i u zaključku Povjerenstva da smo na koncu došli do nečega što bi se moglo nazvati kompromisom. Ja želim vjerovati da taj kompromis neće biti iskompromitiran s bilo čije strane.

Dakle, jasno je da tzv. Gligorićev zakon nije bilo moguće provesti, kao što je isto toliko jasno i još jasnije da 13 godina otplate duga, sa nejasnim početkom otplatnoga roka, također nije bio prihvatljiv štedišama. I u traganju za tim, mi smo uključili sve udruge štediša u BiH koje su pokazale interes da sudjeluju u ovome i nazvali smo to partnerskim odnosom između Vijeća ministara i udruga štediša u BiH i s punim povjerenjem su na prošloj sjednici Povjerenstva podržali zaključke. Dakle, okrećemo se, leđa okrećemo tzv. Gligorićevom zakonu kao nečemu što je nerealno, neprihvatljivo, neprovodivo, ali se s punom vjerom okrećemo partnerskom radu i rezultatu toga rada između Vijeća ministara i svih relevantnih udruga štediša u BiH. To meni, kao čovjeku, kao zastupniku, daje moralno pokriće da mogu kazati da Gligorićev zakon, danas ću dići ruku protiv njega, bude odbačen i daje mi apsolutno uvjerenje i nadu da će Vijeće ministara u najkraćem mogućem roku, u suradnji sa štedišama, ponuditi zajednički prijedlog izmjena i dopuna zakona koji će biti podjednako prihvatljiv, odnosno podjednako težak i bolan i za štediše i za BiH u cjelini.

U tom smislu, ja pozivam, i sa ovoga mjesta danas kao zastupnik, kao član toga povjerenstva – i Vijeće ministara i štediše da se suzdrže od jednostranih poteza, jer ima najava da su već neki jednostrani potezi povučeni.

Hvala lijepo.

ILIJA FILIPOVIĆ:

Hvala lijepa, gospodine Rajić. Možda bi bilo dobro, dakle možda bi bilo dobro i prije nego što je gospodin Rajić govorio da smo čuli ... i riječ predlagatelja. Dakle, zamjenik ministra gospodin Kasumović.

Izvolite.

FUAD KASUMOVIĆ:

Poštovani predsjedavajući, poštovano radno predsjedništvo,

ILIJA FILIPOVIĆ:

Možete se osvrnuti odmah i na sljedeću točku dnevnog reda.

FUAD KASUMOVIĆ:

Dobro. Ja sam dužan malo pojašnjenje po ovome: da Vijeće ministara je prije dva mjeseca donijelo jedan zaključak, oformilo je Komisiju, na čijem sam ja čelu bio, da napravi *Prijedlog izmjena i dopuna Zakona o staroj deviznoj štednji*. U toj komisiji bili su i predstavnici štedišta. Ja tačno ne znam ni broj tih predstavnika štediša kojih sve ima. U međuvremenu Komisija ovog doma je tražila da se stavi fra Gabrijel i gospođa Amila. Pošto je vrijeme ove komisije isticalo, bilo je to još tri dana važnosti te komisije, ja sam uzeo, znajući da na Vijeću ministara treba mjesec da prođe to, jednostavno pozvao i te ljude na sastanak. Amila je odbila, Gabrijel je došao tu i radili su. Ta komisija je znači bila otvorena, ja sam bilo koga, bile su neke štediše koji nisu predsjednici udruženja itd. jer se na toj komisiji nije odlučivalo i koncenzusom, ni glasanjem nego se je pokušalo naći najbolje rješenje.

Mi smo tada imali i na kraju će to ostati: tri tačke su veoma bitne za rješavanje ovog problema – to su godine vraćanja, to su kamate i to je verifikacija. Oko verifikacije, Udruženje deviznih štediša, vi znate da bojkotuje verifikaciju, bar jedan dio, što nama stvara apsolutno velike probleme jer ne možemo doći do cifre koju ova država treba da vrati tim štedišama. To dalje govori da ne možemo dovesti makroekonomsku stabilnost države u nekakav nezavisan položaj jer ne znamo koliko trebamo vratiti. Štediše su tada tražile od ove komisije da im ovo vraćanje duga garantuje nekom svjetskom bankom – to negdje oko 60 miliona godišnje dolazi. Tad smo se usuglasili, to je završeno. Znači, taj dio duga će biti isto tretiran kao i vanjski dug, s te strane i štediše su odustale od garancije neke evropske banke.

Drugo, očigledno je, pošto su bojkotovali verifikaciju da damo jedan period, pa smo se dogovorili da je to krajnji rok 30. septembar ove godine. I to je usaglašeno i to smo potpisali svi. Ostale su dvije stvari sporne: to su godine vraćanja i kamata. Oko kamata imaju dvije stvari. Jedna je kamata do izdavanja obveznica, a druga je od izdavanja do dospijeca obveznica. Dom za ljudska prava Ustavnog suda BiH, čini mi se, donio je zaključak gdje kaže da nije moralno tražiti kamatu na onaj ratni period, znači do izdavanja, međutim, u sadašnjem zakonu stoji da je to 0,5% po godini i mi smo, ispred Vijeća ministara, to prihvatili. I, drugo, ostali smo kod stava da ova druga kamata od izdavanja obveznica do dospijeca obveznica bude 2,5%. Štediše su oko toga bile podijeljene i tu nismo potpuno saglasni.

I najbitnije, znači ja kao predsjednik te radne grupe, tu su bili i entiteti, jer u konačnosti entiteti vraćaju te dugove preko države, znači ja sam predložio, ponavljam uz suglasnost, da to bude devet godina. Znači da smanjimo sa 13 na devet godina. Štediša su ostale kod stava da je to sedam godina. I tu se nismo mogli dogovoriti. Najbitnija stvar, znači početak vraćanja dugova je regulisan zakonom i to se ne mijenja. Znači, Centralna banka, kao fiskalni agent Ministarstva financija i trezora BiH, je spremna i krajnji rok za izdavanje obveznica je 30. mart 2008. godine. Znači, ako se sutra završi verifikacija, uvjetno govorim, znači mi bi taj rok mogli skratiti i u drugom mjesecu da izdamo obveznice.

Veoma bitna stvar je sljedeća. To su prvi vrijednosni papiri koje ova država izdaje i s tim se ne smijemo igrati. Znači, izdat će ih Centralna banka. Iza toga stoji država, stoji državni budžet i ta sredstva će imati, znači, isti tretman kao i vanjski dug. Vi znate da smo mi jedna od urednijih država koja vraća vanjski dug. Isto tako, ovim obveznicama ćemo pokazati da smo solventna država, da ispunjavamo svoje i međunarodne i unutarnje dugove. S te strane, ovakve zaključke ja sam prosljedio Vijeću ministara. Vijeće ministara je usvojilo bez neke velike rasprave. Ja sam mislio da će biti oko godina neke rasprave i po mojim saznanjima sutra na Zastupničkom domu idu ovi amandmani od Vijeća ministara. Znači, da to bude 9 godina, da bude kamata 0,5 do izdavanja, 2,5 od izdavanja, da verifikaciju produžimo do 30. septembra i da izdavanje obveznica završi se zaključno sa 30.3.2008. godine.

S te strane, ja podupirem i ovu komisiju, znači ovaj Gligorićev zakon je neodrživ, neodrživ i to treba skloniti i krenuti ovako kako je krenuo i Zastupnički dom.

Hvala lijepo. Ja se nadam da sam uspio vam malo pojasniti.

ILIJA FILIPOVIĆ:

Hvala lijepa, gospodine Kasumović. Tko želi dalje riječ? Gospodin Rajić.
Izvolite.

BOŽO RAJIĆ:

Naravno, ja ne mislim polemizirati sa predstavnikom Ministarstva financija nego kada sam rekao da smo postigli kompromis da ga ne smijemo kompromitirati, onda sam to govorio u najboljoj vjeri. A, pošto postoje informacije, dakle one se već na neki način mogu konkretizirati na amandmane koji će se sutra naći na Zastupničkom domu, da imam informacije – ti amandmani nisu usuglašeni sa štedišama. Mislim da nije dobar postupak ako Vijeće ministara ide sa prijedlogom ta dva ključna pitanja, dakle pitanja roka i pitanja kamate, a da nije prije toga pokušalo naći neku srednju mjeru. Ja vjerujem da se sa štedišama danas, nakon svega ovoga što smo mi prošli sa njima a i vi zajedno, da se s njima može tražiti kompromis i mislim da je to ono što mi liči na jednostran potez od strane Vijeća ministara. Možda još uvijek imate mogućnosti i vremena da pokušate tražiti kompromis i da onda idete pred Parlament, bilo da se radi o onome domu, Zastupničkom, ili ovome ovdje. Dakle, u tom smislu je moja primjedba.

Hvala.

ILIJA FILIPOVIĆ:

Hvala lijepa, gospodine Rajiću. Možda bi bilo dobro da čujemo pojašnjenje vezano za ovo što smo čuli od gospodina Rajića. Dakle, amandmani nisu usuglašavani sa štedišama, to je jedna stvar. Spominje se rok u amandmanima, ne bih ja da mi otvaramo raspravu sad o amandmanima koji nisu, dakle to je prvo čitanje, ... ali se amandmani sutra na sjednici Zastupničkog doma, molim vas lijepo, dakle da li je to rok devet godina ili do devet godina. Ja bih molio gospodina Kasumovića da tu određeni budemo, da točno znamo o čemu se radi.

FUAD KASUMOVIĆ:

Ja mislim da sam bio jasan. Znači, dvije stvari su koje se nismo usuglasili sa štedišama. Ja mislim da Zastupnički dom sutra će vjerovatno naći taj kompromis i znam da se može sa štedišama naći kompromis koji osigurava; znači amandman je do devet godina u varijanti, ponavljam ponovo, kad se završi verifikacija 30. septembra. Kad budemo znali tačno koliko je to sredstava, opet će postojati mogućnost da smanjimo taj rok. Ali do tada ne smijemo dalje rizikovati.

ILIJA FILIPOVIĆ:

Hvala lijepa. Ne bih ja otvarao raspravu o amandmanima, ali nam je vrlo bitno ovo pojašnjenje. Jer do devet može biti i pet, i šest, ... i sedam itd.

Gospodo Majkić, izvolite.

DUŠANKA MAJKIĆ:

Ja samo hoću da kažem da imamo dva znači zakona o staroj deviznoj štednji. Prvi je ovaj tzv. Gligorićev, a drugi odmah poslije sljedeće tačke vezano za već izmjene tog postojećeg zakona od strane Savjeta ministara. Bitno je da je odluka Komisije bila da se formira radna grupa koja će raditi u komunikaciji sa starim deviznim štedišama sve dok se ne riješe svi problemi. Dakle, Savjet ministara ima obavezu da formira takvu radnu grupu sa onim prijedlogom ... sa našim zaključkom koja će raditi i dalje. Koliko godina će biti? I devizne štediše će učestvovati u tom procesu da kada kad znamo kolike su obaveze ove države. Dakle, a to je znači po završetku verifikacije. To je samo jedno pojašnjenje.

ILIJA FILIPOVIĆ:

Hvala lijepa. Evo, gospodin Ibrahimpašić.

ADEM IBRAHIMPAŠIĆ:

U stvari to je to, mi i sad imamo tačku dnevnog reda – izjašnjavanje o Gligorićevom zakonu. Ja ću glasati – ovako kako je ova komisija zaključila. A ovo drugo, drugo iza toga je ovo o čemu pričamo. I uvijek to preveslamo. Prema tome dajte da glasamo.

ILIJA FILIPOVIĆ:

Hvala lijepa. Dakle, ja neću isključiti raspravu sve dok netko želi govoriti o ovoj točki, ... pružit ćemo jednako pravo svakom zastupniku. Želi li još netko riječ?

Dakle, čuli smo sve argumente ... Raspravljamo o ovom zakonu u prvom čitanju. Dobili smo negativno stajalište našeg povjerenstva. Čuli smo predsjednicu Povjerenstva. Ja sam dužan staviti na izjašnjavanje Izvješće ovog povjerenstva.

Molim vas da se izjasnimo tko je za Izvješće ovog povjerenstva.

Konstatiram da smo jednoglasno, ispričavam se, dakle to je, jednoglasno prihvatili Izvješće povjerenstva.

Ja bih sada istodobno da mi glasujemo i o zaključku koje je ovo povjerenstvo dalo, a to je da se obvezuje Vijeće ministara da formira radno tijelo koje će riješiti preostala pitanja navedena u Zapisniku sa sastanka Radne skupine po pitanju stare devizne štednje, održanog 9. i 10.7.2007. godine, broj taj i taj. U radno tijelo, iz stavka prvog ovog zaključka, treba imenovati sljedeće predstavnike Udruženja štediša, i to:

1. Svetozara Nišića iz Udruženja građana za povrat stare devizne štednje u BiH i dijaspori,
2. Amilu Omersoftić iz Udruženja za zaštitu deviznih štediša u BiH i
3. fra Gabrijela Mioča iz Udruga vlasnika stare devizne štednje u Federaciji BiH

Ja vas molim da se izjasnimo i o ovom zaključku. Tko je „za“?

Konstatiram da smo jednoglasno prihvatili i ... ovaj zaključak. Istodobno konstatiram: dakle, prihvatanjem Izvješća nije prihvaćena daljnja procedura. Ovaj zakon je zastao, pao u Domu naroda.

Ja prelazim na točku 6., to je:

Ad. 6. Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o izmirenju obveza po osnovi računa stare devizne štednje, prvo čitanje – predlagatelj: Vijeće ministara BiH (primjena novog poslovnika)

ILIJA FILIPOVIĆ:

Dobili ste Prijedlog zakona i čuli smo ili smo to dobili Izvješće nadležnog povjerenstva. Još da dam jednu informaciju, prije nego što gospođa Majkić uzme riječ: Zastupnički dom je usvojio ovaj zakon u prvom čitanju. Sutra je već na Zastupničkom domu drugo čitanje i rasprava o amandmanima. Mi ćemo drugo čitanje, ako Bog da, imati nakon godišnjeg odmora. Ovo je prvo čitanje. Ali prije rasprave, prije nego što otvorim raspravu, gospođa Majkić.

Izvolite.

DUŠANKA MAJKIĆ:

Ja bih samo htjela reći ukratko, u stvari, šta je suština ovog zakona. Dakle, on reguliše nekoliko stvari po postojećem Zakonu o staroj deviznoj štednji i to prvenstveno da se vraćanje

obaveza prema deviznim štedišama može uraditi iz raspoloživih sredstava po osnovu sukcesije bivše SFRJ i drugih raspoloživih sredstava, što nije eksplicitno pisalo u postojećem zakonu. Dalje da će – BiH se obavezuje da će kroz svoje međunarodne aktivnosti pomoći štedišama koji imaju štednju kod onih banaka da ostvare svoja prava najmanje jednako kao i štedište kod banaka koje su imale sjedište na teritoriji BiH. Znamo da postojećim zakonom apsolutno nisu obuhvaćene devizne štedište koji su imali deviznu štednju u Invest banci, u Ljubljanskoj banci.

Od ovih značajnijih stvari, reguliše se obaveza da se u postupku verifikacije stare devizne štednje sve institucije finansijske moraju pružiti podršku i dužne su sarađivati sa entitetskim ministarstvima finansija ... da bi se ovaj posao okončao do kraja. I još jedan koji je pomalo nespretno sročeni član, s aspekta njegovog roka – je rok za podnošenje zahtjeva za verifikaciju: stoji da je 1. maj 2007. Mi znamo već unaprijed da moramo amandmanski djelovati, jer su entiteti počeli to da različito definišu, da je to član koji će zahtijevati hitnu intervenciju jer je stvarno stavljeno nesuvislo kratak rok. ... Ovaj prijedlog zakona reguliše samo tih nekoliko stavki. Dakle, očekujemo da će ovaj novi prijedlog, odnosno amandmani koje je dostavio Savjet ministara ... i uticati na neke značajnije stvari koje nisu ovdje obuhvaćene.

ILIJA FILIPOVIĆ:

Hvala lijepa, gospođo Majkić. Vijeće ministara ima pravo i na pogreške, ali mi smo tu da uočimo te pogreške, to je naša osnovna zadaća. Ima li potrebu gospodin predlagatelj išta dodati ovome? Ja otvaram raspravu. Gospodin Ibrahimpašić.

Izvolite.

ADEM IBRAHIMPAŠIĆ:

Ja bih samo, kad već imamo ... tu čovjeka iz ministarstva. Ja imam ovdje prijedlog izmjena i dopuna Zakona o izmjeru obaveza ... stare devizne štednje, govori ... ovom zakonu, a imam i amandmane na istu stvar. O čemu mi danas razgovaramo?

ILIJA FILIPOVIĆ:

Molim vas. Mi raspravljamo o načelima na kojima se temelji Prijedlog zakona. Nema amandmana. Amandmanska faza je u drugom čitanju. Molim vas da se ne zamaramo sada amandmanima.

ADEM IBRAHIMPAŠIĆ:

Dobro.

MLADEN IVANIĆ:

Drugi su amandmani o kojima ...

ADEM IBRAHIMPAŠIĆ:

Molim.

ILIJA FILIPOVIĆ:

Ma nema uopće amandmana. Ja ne znam da li su prvi ili drugi.

/zajednička diskusija/

ILIJA FILIPOVIĆ:

Molim vas, gospodine zastupniče, to je sutra na Zastupničkom domu, a mi ćemo nakon godišnjih odmora i nakon što ova radna skupina, o kojoj smo govorili, sjedne i eventualno još nešto ispegla i dogovori. Mi možemo dobiti i dodatne amandmane na Domu naroda, kada budemo raspravljali. Izvolite.

ADEM IBRAHIMPAŠIĆ:

Dobro, onda nemam šta pitati.

ILIJA FILIPOVIĆ:

Gospodin Rajić, izvolite.

BOŽO RAJIĆ:

Pa, evo, ispao je možda mali nesporazum. Ja nisam mogao govoriti o opredjeljenju prema tzv. Gligorićevom zakonu, a da se ne povežem sa ovom točkom 6. i perspektivama te točke. U tom smislu sam govorio. Nakon ovoga, sve što smo čuli i obrazloženje iz Vijeća ministara, dakle hoću reći da podržavam principe ovog zakona koje je predložilo Vijeće ministara, duboko uvjeren da će Vijeće ministara i štediše riješiti otvorena pitanja i o tome nam donijeti prijedlog zakona, oko koga se nećemo više morati toliko mučiti. Evo, to je.

Hvala lijepo.

ILIJA FILIPOVIĆ:

Hvala lijepa. Gospodin Jović, izvolite.

IVO MIRO JOVIĆ:

Hvala lijepa, gospodine predsjedatelju.

I ovom zgodom i ja ću sa svoje strane ustvrditi da ova priča, na neki način, bez navoda o krađi jednog dijela ili velikog dijela naših građana i nepravda koja im se godinama nanosi, napokon, čini mi se, dobiva neke konture da je moguće to ipak riješiti na zadovoljstvo. Zadovoljstvo tijela i organa vlasti kako ne bi zemlja zapala u probleme financija, a, s druge strane, da koliko-toliko pravično oštećeni ljudi budu obeštećeni.

Nama je poznato, znači ovo godina, da je bilo različitog gledanja kako riješiti ovaj problem do onoga da smo imali i organe i tijela u zemlji koji su negirali obvezu vraćanja, pa čak nam to i tumačili, javno priopćavali, s druge strane, grčevitu borbu građana koji su oštećeni i na taj način se stvarali ... bez potrebe ili bolje reći nepovjerenje. Ja se nadam da sa ovakvim ozbiljnim pristupom napokon dolazimo u situaciju kada počinju ljudi vjerovati u institucije jer, čini mi se, da su one voljne i raspoložive riješiti to pitanje, ali na jedan konzistentan način i način u kojem će to međusobno povjerenje osnažiti se.

Zato bih apelirao na one koji budu sjedili u ovim tijelima, koje je predložila naša uvažena izaslanica Majkić, da vode računa o onome što ... je ustvrdila Komisija za ljudska prava pri Ustavnom sudu BiH. Ja bih napomenuo samo jedan izuzetno važan momenat a to je u tim ... Ustavnog suda, odnosno povjerenstva u kojem se nalaže ili naredila je tužena strana, u ovom slučaju BiH, moraju se osigurati jamačne ili jamčevine koje će za isplatu tih dospjeća – obveznica o čemu smo danas govorili: mora postojati nešto što se zove čvrsto, čvrsto i uredno, sukladno zakonu. Zato, kod tih razgovora, ja bih i sada naglasio da je izuzetno važna stvar u smislu lakšeg međusobnog razumijevanja oštećenih i onih koji trebaju te ljude obešteti – da vode računa o osjećajnosti te materije, strpljenju tih ljudi koji su do sada tražili svoje pravo i poglavito ... s naše strane da ih uvjerimo da to mislimo ozbiljno i provesti. A ljepše stvari nema ukoliko im ne damo, u tom smislu, ono što se zove zakonsku jamčevinu da će to tako biti.

ILIJA FILIPOVIĆ:

Hvala lijepa, hvala lijepa. Gospodin Koprivica, izvolite.

ZORAN KOPRIVICA:

Poštovani gospodine predsjedavajući, gospodo iz Predsjedništva, poštovane kolege i ostali prisutni, podržavajući principe ovoga zakona, htio bih samo ... jednu sugestiju dati u smislu daljeg rada i ove komisije, odnosno daljeg postupka koji nam predstoji. Vezano za rok za podnošenje zahtjeva za verifikaciju računa stare devizne štednje, ovo što reče gospođa Majkić? Mislim da u tom dijelu treba posebno voditi računa o odredbama Zakona o obligacionim odnosima. Po pitanju neosnovanog bogaćenja, znači institut neosnovanog bogaćenja i pitanje zastarjelosti potraživanja, znači, ukoliko ovaj rok ograničimo mimo odredaba Zakona o obligacijama, mislim da će se kolege pravnici s tim složiti, da ne dodemo u koliziju, iako je ovo specijalni propis ... u smislu ... zastarjelosti, odnosno u smislu samog eventualno neosnovanog bogaćenja.

Znači, predlažem da ovo pitanje zaista detaljno razmotrimo, prije nego što utvrdimo konačni tekst zakona koji ćemo kasnije imati u daljoj proceduri. Toliko.

ILIJA FILIPOVIĆ:

Hvala lijepa. Dakle, ja moram reći da ovdje imam i zahtjev, dakle osoba, dakle jedne dame iz udruga štediša koja bi željela govoriti. Ja moram reći da mene priječi Poslovnik Doma naroda da vam dam riječ. Vi ćete imati prigodu reći što mislite na ovom povjerenstvu, kojeg smo zaključkom prihvatili, i iznijeti svu vašu argumentaciju. Ovdje raspravu po Poslovniku mogu imati ovlašteni predlagatelji i zastupnici. Žao mi je što sam morao tako postupiti jer je dama u pitanju koja je tražila riječ. Ali Poslovnik mi priječi tako nešto – da vam dam riječ.

Pitam zastupnike ima li još netko želju govoriti? Zaključujem raspravu i stavljam na izjašnjavanje, dakle, ovaj prijedlog zakona u prvom čitanju u odnosu na načela ovog zakona na kojemu se ovaj temelji.

Tko je „za“?

Konstatiram da smo jednoglasno podržali ovaj zakon u prvom čitanju.

Prelazimo na točku 7., to je:

Ad. 7. Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o parničnom postupku pred Sudom BiH, prvo čitanje – predlagatelj: Vijeće ministara (primjena novog poslovnika)

ILIJA FILIPOVIĆ:

Dobili ste Prijedlog zakona i istodobno Izvješće mjerodavnog povjerenstva. Zastupnički dom je usvojio ovaj zakon u prvom čitanju. Tko želi riječ? Zaključujem raspravu. Stavljam na izjašnjavanje.

Tko je za ovaj zakon u prvom čitanju?

Glasujemo tko je „za“?

Konstatiram da smo jednoglasno prihvatili i prijedlog ovoga akta u prvom čitanju.

Točka 8. je:

Ad. 8. Prijedlog zakona o izmjeni Zakona o konkurenciji u BiH, prvo čitanje – predlagatelj: Zastupnički dom (primjena novoga poslovnika)

ILIJA FILIPOVIĆ:

Dobili ste Prijedlog zakona. Dobili ste i Izvješće nadležnog povjerenstva i ovo je prvo čitanje. Otvaram ... raspravu. Zaključujem raspravu. Stavljam na izjašnjavanje i ovaj zakon u prvom čitanju.

Tko je „za“?

Konstatiram da smo jednoglasno prihvatili i Prijedlog zakona o konkurenciji u BiH u prvom čitanju.

Pod 9. je:

Ad. 9. Prijedlog zakona o dopunama Zakona o industrijskom vlasništvu u BiH, prvo čitanje – predlagatelj: Zastupnički dom

ILIJA FILIPOVIĆ:

Ovo je Prijedlog zakona koji razmatramo prema novom poslovniku. Dobili ste Prijedlog zakona predlagatelja Zastupničkog doma i dobili ste Izvješće nadležnog povjerenstva. Ovo je prvo čitanje. Otvaram raspravu. Tko želi riječ?

Gospođa Majkić, izvolite.

DUŠANKA MAJKIĆ:

Poštovani predsjedavajući, poštovane kolege, na početku ovog izlaganja dozvolite mi da vas upoznam sa odlukom Kluba delegata srpskog naroda da prijedlog ovog zakona, bez obzira što je prošao usvajanje u Predstavničkom domu, neće dobiti podršku u prvom čitanju.

E, argumenti za takvu odluku su sljedeći: dakle, sve meritorne institucije ove zemlje dale su negativan stav na ovaj zakon, izuzev Predstavničkog doma. Institut za intelektualno vlasništvo BiH dao je negativan stav na prijedlog ovog zakona po dopisu IT 03197/0-01BL od 17.4. Pismo je potpisala direktorica Instituta Lidiya Vignjević. Vijeće ministara na 15. sjednici, održanoj 28.6. ove godine, na prijedlog Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa utvrdilo je Mišljenje na prijedlog ovog zakona i zadužilo Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa da Mišljenje dostavi Predstavničkom domu Parlamentarne skupštine. Činjenica da je to mišljenje zakasnilo i da je ustvari Predstavnički dom radio bez ikakvog mišljenja.

I treće: da ... Ministarstvo spoljne trgovine i ekonomskih odnosa u svom dopisu 05024247-2/07 od 29.5. takođe nije dalo pozitivan stav na prijedlog ovog zakona. Argumenti koji, zbog kojih nije moguće podržati ovaj prijedlog zakona, koji su Predstavničkom domu uputili poslanici Selim Bešliagić i Mirjana Malić su sljedeći – nije moguće vršiti, nije moguće vršiti retroaktivnu primjenu zakona.

Dakle, prema zakonu koji je u to vrijeme bio na snazi, nisu se mogli patentirati lijekovi za ljude i životinje, osim hemijskih postupaka za njihovo dobijanje. Retroaktivno davanje prava je neustavno. Pa je to ujedno i osnovni argument zbog kojeg ... ovaj prijedlog zakona ne može dobiti, ne može dobiti podršku.

Konačno, čak, kad bi ovaj prijedlog zakona bio usvojen, posve je sigurno da bi ga Ustavni sud oborio, jer se već najavljuju pokretanje postupka ispitivanja ustavnosti ovog zakona.

Pod dva: usvajanje ovog prijedloga zakona, na način kako je to predloženo, može dovesti do stvaranja pravno neujednačenih uslova za procesuiranje patentnih prijava podnesenih Institutu u istom periodu. Rezultat toga bi bio da se titular prava, po čijim zahtjevima je okončan postupak, dovede u neravnopravan položaj, u odnosu na podnosioc prijava po kojima postupak nije okončan.

Pod tri: pored toga, programom realizacije kratkoročnih i srednjoročnih prioriteta iz dokumenta koji se zove Evropsko partnerstvo sa BiH, definisane su obaveze u području intelektualnog vlasništva, među kojima je doneseno i podnošenje legislative zasnovane na evropskom zakonodavstvu. Program realizacije prioriteta uključuje donošenje novog zakona o industrijskom vlasništvu BiH. Dakle, upravo na tom treba raditi.

I četvrti argument, zbog kojeg ne treba podržati principe ovog prijedloga zakona je: da je u nastavku rezultat pritisaka određenih farmaceutskih kuća i jakih lobija, koji ne rade u interesu ove zemlje nego naprotiv u haosu i neredu jedino žele da obezbijede svoje interese.

Na kraju, obaviještena sam da Predstavnički dom nije imao pred sobom mišljenje svih relevantnih institucija kada je donosio odluku o usvajanju ovog zakona.

I da elaboriram, dakle Klub delegata srpskog naroda na prijedlog ovog zakona bez obzira što je prošao usvajanje u Predstavničkom domu neće dati podršku u prvom čitanju.

ILIJA FILIPOVIĆ:

Hvala lijepo. Evo čuli smo argumentaciju neprihvatanja, ... čini mi se, najkraćem zakonu kojeg sam ja ikad vidio u ovom parlamentu, evo u drugom sazivu, u drugom mandatu, a da nije dobio, da nije dobio, da mu se prijeti, da mu prijeti pad u Domu naroda, nakon što prođe Zastupnički dom.

No, ja pitam tko želi dalje riječ? Ja, ako zaključujem, dakle raspravu, i stavljam na izjašnjavanje ovaj

_____ (?)
(nije uključen mikrofoni)

ILIJA FILIPOVIĆ:

Ako vas predlagatelj može razuvjeriti, ja molim onda predlagatelja da uzme riječ. Retrogradne su norme ovdje, retroaktivna primjena ovdje normi postoji u ovom prijedlogu. To je jedan od elemenata koji sam uočio, dakle, ovo ostalo mogu vjerovati.

Stavljam na izjašnjavanje ovaj zakon u prvom čitanju.

Tko je „za“?

Molim, „za“ je dva i četiri, opet Federacija.

Tko je „protiv“? Republika Srpska.

Prema tome, zakon je pao u prvom čitanju. No, nek se zna: Federacija je podržala, RS nije. Ima na to pravo, molim lijepo.

Idemo dalje, idemo dalje. Idemo na točku 10.

Ad. 10. Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o koncesijama, prvo čitanje – predlagatelj: Zastupnički dom (novi poslovník)

ILIJA FILIPOVIĆ:

Ovaj prijedlog razmatramo, dakle, po novom poslovniku Doma naroda. Dobili ste prijedlog, dobili ste Izvješće nadležnog povjerenstva.

Ja otvaram raspravu. Izvolite, gospodo Majkić.

DUŠANKA MAJKIĆ:

Dobila sam jedan poprilično neuobičajen zakon. Htjela sam da se uvjerim na osnovu čega je pokrenuto i zašto? Ovaj zakon nema čak ni formu ispoštovanu, nema obrazloženje na osnovu koga bi se moglo ikakva informacija više dobiti.

Dakle, mi smo na sjednici našeg kluba razmatrali i mi ne možemo podržati ovaj zakon iz prostog razloga što nije u zakonitoj formi sačinjen. Nema dovoljno argumenata. Mi smo

pokušali da ... na drugi način, a evo gospodin Šaraba kao predlagač, odnosno gospodin Novaković jer njegov klub je to predlagao. Mi ne možemo podržati, jer ne vidimo pravni osnov za ovakav zakon. Njemu fale osnovni elementi.

ILIJA FILIPOVIĆ:

Svi zakonski prijedlozi koji dolaze u parlamentarnu proceduru, a pogotovo ako prolaze Zastupnički dom, moraju biti usklađeni sa Pravilima o izradi pravnih propisa u institucijama BiH. Dakle, to je poslovnička odredba. Kako je to protutnjalo kroz Zastupnički dom, ja ne znam. Čuli smo ... stajalište Kluba Srba.

Želi li još netko riječ?

Stavljam na izjašnjavanje. Zaključujem raspravu, nitko više ne želi. Stavljam na izjašnjavanje ovaj zakon u prvom čitanju.

Tko je „za“?

Tko je „protiv“?

Tri je „protiv“ i „suzdržanih“ ima. Dakle, među njima sam i ja, samo iz protesta jer se nije poštovao akt o izradi pravnih propisa.

I ovaj zakon nije prošao u prvom čitanju u našem domu. Ako ništa drugo, ovo ćemo opomenuti Zastupnički dom da vode račune o formi akata koji prolaze kroz Zastupnički dom.

Molim da konstatiramo, dakle, koliko je bilo „za“, još jednom?

Jedan, dva, tri, četiri, pet iz Federacije i jedan iz RS prati, dakle tako da to ublaži ... ovo rušenje.

Tko je „protiv“?

To je tri, sad je četiri. Povećalo se na četiri.

I „suzdržani“ su evo, pa da to sve skupa zbrojimo.

Trojica.

Evo, vi ste to sve zapisali. Zakon nije dobio prolaz.

Idemo na točku 11.

ALJOŠA ČAMPARA:

Nije dobio entitetsku.

MLADEN IVANIĆ:

Zbog entitetskog.

ALJOŠA ČAMPARA:

Zbog entitetskog, nije dobio.

MLADEN IVANIĆ:

Ako nema veze sa entitetom, onda

ILIJA FILIPOVIĆ:

Dakle, kad to naglasim, onda oni kažu opet Republika Srpska. Ali, evo zbog entiteta manjeg, kako piše u Ustavu, dakle, zbog RS-ovih glasova nemamo entitetsku podršku iz RS i ovaj zakon nije dobio podršku. Jeste zadovoljni?

Dakle, 11. je:

Ad. 11. Prijedlog zakona o dopunama Zakona BiH o izvršenju kaznenih sankcija, pritvora i drugih mjera, prvo čitanje – predlagatelj: izaslanik Slobodan Šaraba

ILIJA FILIPOVIĆ:

Dobili ste Prijedlog zakona i dobili ste Izvješće nadležnog povjerenstva. Otvaram raspravu.

Tko želi riječ? Gospodin Šaraba, izvolite.

SLOBODAN ŠARABA:

Gospodine predsjedavajući, uvažene kolege, kratko.

BiH je u julu 2002. godine ratifikovala Evropsku konvenciju o sprečavanju mučenja, nehumanog i ponižavajućeg tretmana ili kažnjavanja što predstavlja dodatnu obavezu za ugradnju prava i standarda iz navedene konvencije u zakone BiH.

To je jedan od temelja zašto se pojavila i ova izmjena zakona. I u suštini, u temelju, i u osnovu ove izmjene nalazi se humanost. Dakle, humani razlozi su jedan od glavnih razloga zašto se pojavila ova izmjena zakona i zašto je predložena i u tom pravcu sam ja kao predlagач prihvatio inicijativu koja je pokrenuta i u ranijem periodu.

Toliko i hvala, gospodine predsjedavajući.

ILIJA FILIPOVIĆ:

Hvala lijepa, gospodine Šaraba.

Želi li još netko riječ?

Gospođa Majkić, dat ćemo dami prednost.

DUŠANKA MAJKIĆ:

Dakle, pred sobom imamo Prijedlog zakona koji reguliše, dakle, premještaj zatvorenika u zavodima entiteta, u cilju efikasnijeg tretmana zatvorenika ili iz bezbjednosnih razloga.

Evidentno je da ... u određenim periodima dolazi do prekobrojnosti zatvorske populacije koja se ne može na odgovarajući način smjestiti, što dovodi do neadekvatnih smještajnih uslova i nezadovoljstva zatvorenika, što predstavlja glavni uzrok pobune zatvorenika u tim zatvorima.

Konstatovano je da u drugom entitetu postoje slobodni smještajni kapaciteti, ali da do sada nije postojala zakonska mogućnost da bi ... u takvim posebnim okolnostima ministar pravde BiH mogao reagovati i svojom odlukom omogućiti premještanje u drugi zavod, na području drugog entiteta, kada su u pitanju presude za krivična djela iz nadležnosti entiteta i Brčko Distrikta.

O zabrinjavajućem stanju u zatvorima u BiH govori i posljednji Izvještaj Evropskog komiteta za sprečavanje mučenja pri Vijeću Evrope ili CPT. Izvještaj CPT upućuje na loše uslove boravka zatvorenika i pritvorenika, te na činjenicu da u pojedinim zatvorima u BiH čuvari nemaju potpunu kontrolu u pojedinim zatvorima. Zatvorenici borave u uskim hodnicima, malim, malom dnevnom boravku, a po tri zatvorenika dijele dva kreveta. Često su lica koja izdržavaju kaznu maloljetničkog zatvora smještena sa licima koji izdržavaju kaznu za najteža krivična djela.

Taj problem kapaciteta zatvora, odnosno prekomjernosti i drugih preporuka CPT sugerise da Parlamentarna skupština BiH treba da omogući u praksi rješenje jednog veoma važnog penološkog problema, kako je to i navedeno u prijedlogu ovog zakona.

Dakle, predlažem da se podrži ovaj prijedlog zakona u prvom čitanju. A u skladu s tim, predlažem i jedan zaključak koji je vezan za istu materiju. Zaključak kaže, dakle, posljednji Izvještaj Evropskog komiteta za sprečavanje mučenja Vijeća Evrope CPT upućuju na zabrinjavajuće stanje u zatvorima u BiH. Posebno se ističu loši uslovi boravka zatvorenika i pritvorenika, te zlostavljanje osumnjičenih zatvorenika. CPT insistira da se pokrene istraga nezavisnih organa, Tužilaštva ili nekog drugog nezavisnog organa poput nekih parlamentarnih tijela koji imaju u svojoj nadležnosti nadzor nad Ustavom, nad ustanovama gdje se nalaze osobe lišene slobode.

Stoga predlažem, znači, da Dom naroda usvoji sljedeći zaključak:

Nalaže se Zajedničkoj komisiji za ljudska prava, prava djeteta, mlade, imigraciju, izbjeglice, azil i etiku Parlamentarne skupštine BiH da se detaljno razmotri Izvještaj CPT i istraži primjere povrede ljudskih prava i osnovnih sloboda u nekim zatvorima u BiH, te o tome sačini izvještaj sa prijedlogom mjera i dostavi ga domovima Parlamentarne skupštine BiH na razmatranje.

Hvala vam.

ILIJA FILIPOVIĆ:

Hvala lijepa, gospodo Majkić. Ovaj zaključak imate u pisanom obliku. Dat ćemo prednost zastupnicima, pa ćemo čuti vas kad već niste na početku prije otvorene rasprave.

Izvolite, gospodine Rančiću.

HAZIM RANČIĆ:

Gospodine predsjedavajući, dame i gospodo delegati, uvaženi gosti, Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona BiH o izvršenju krivičnih sankcija, pritvora i drugih mjera polazi od pretpostavke da entiteti i Distrikt Brčko nisu u stanju da izvrše svoje nadležnosti.

Polazeći od te pretpostavke, iako u zakonu niti u obrazloženju zakona nemamo metodološki ničim obrazloženo, sagledano, potkrijepljeno nikakvim argumentima, predlagač se odlučio da zbog tri razloga – prekobrojnosti, zatim radi efikasnije realizacije tretmana i iz sigurnosnih razloga – predloži mogućnost da se osuđenici premještaju iz istih tih entiteta i Distrikta Brčko u neki, ne znam, možda novi ili treći ili četvrti entitet ili peti, dakle iz entiteta u entitet, iz ova tri razloga. A u obrazloženju zakona navodi da je stanje u pogledu izvršavanja krivičnih sankcija u Federaciji, kaže, u drugom pasusu: *Prilikom sagledavanja zatvorskog sistema u BiH, primjećen je stalni trend povećanja broja pritvorenika i zatvorenika i to na području Federacije BiH i RS.* Ovim, je li, tu prekobrojnost ili prazan prostor u samom obrazloženju, je li, poništava.

U trećem stavu kaže: *također, slična je situacija u RS*, gdje isto tako navodi da ima nedostatak prostora. Ako u obrazloženju kaže da postoji nedostatak prostora i u Federaciji i RS, pa o kakvoj mogućnosti premještanja zatvorenika, je li, iz jednog entiteta u drugi hoćemo govoriti i kakav efekt želimo postići sa donošenjem ovog zakona.

Drugi i treći razlog koji su u članu 1. zakona navedeni, a to je efikasnija realizacija i sigurnosni razlozi, kao razlog donošenja ovog zakona i premještanja zatvorenika iz jednog entiteta u drugi ili u Distrikt Brčko, doveli bi doslovno do kapitulacije entitetskih ministarstava pravde i Distrikta Brčkog, dakle.

ILIJA FILIPOVIĆ:

Zbog sredstava!

HAZIM RANČIĆ:

Ne zbog sredstava, radi se o tome da entitetska ministarstva kroz svoju saglasnost za prelazak zatvorenika iz jednog entiteta u drugi, iako nema gdje, u obrazloženju kaže da je to sve ... isto, isto stanje, oni bi morali da priznaju da nisu u stanju svoju funkciju vršiti, ministarstva, jer resorno je nadležno za provođenje Zakona o izvršenju krivičnih sankcija. I, ako neko treba da da saglasnost da iz entiteta Federacije uputi zatvorenika u drugi entitet, on ustvari mora da prizna svoju nesposobnost u provođenju Zakona o izvršenju krivičnih sankcija. Zato je neophodno utvrđivati, je li, i sredstva i kadrovske i druge potencijale za unapređenje u ovoj oblasti, a ne pristanak nečiji. Ja nisam sposoban da izvršim ono što mi je Ustav i zakon nametnuo kao obavezu, pa zbog toga ja ću pribjeći manjem otporu, evo ja ću potpisati deset, dvadeset ili sto nekih osuđenika da ide iz jednog u drugi entitet, a znamo da je loše ... stanje.

Bojim se da bi se na ovaj način dovela u pitanje generalna i pojedinačna prevencija šta je svrha i izricanja sankcija, kao i njihovog izvršenja. Pogotovo, ako imamo, je li, ovo zadnje vrijeme iskustva u zatvoru u Foči (bježanja), ili na koji način je već došlo do toga da osuđenici za teška krivična djela napuštaju, ... pobjegnu iz tih zatvora, onda je to još jedan dodatni razlog da uvažene kolegice i kolege ne podrže donošenje ovog zakona, jer se sa donošenjem ovog zakona neće postići svrha generalne i pojedinačne prevencije i izricanja i izvršavanja, izvršavanja krivičnih sankcija.

Svi navedeni problemi samo govore u prilog da je neophodno usvojiti propise kao i izdvojiti sredstva ... da se donese zakon i izgradi zatvor na državnom nivou koji bi pratio sud i ostale institucije, je li, vezano za državni nivo u pravosuđu BiH.

Hvala lijepo.

ILIJA FILIPOVIĆ:

Hvala lijepa, gospodine Rančić.

Čuli smo vas, gospodin Šaraba, kao predlagatelja. Ja bih sad zamolio, kako je zatražio zamjenik ministra pravde riječ, da gospodinu Arnautu damo prigodu da nam se obrati.

Izvolite, gospodine Arnaut.

BORIŠA ARNAUT:

Zahvaljujem, predsjedavajući. Poštovani poslanici, mislim da je ovaj predlog zakona dosta dugo u proceduri i da je ustvari on iz prošlog saziva preuzet u ovaj saziv. Ono što je Ministarstvo pravde uradilo to je da smo mi uradili Predlog izmjena i dopuna Zakona o izvršavanju krivičnih sankcija koji smo usaglasili sa OHR-om i koji ćemo vrlo brzo ponuditi Vijeću ministara.

Dakle, šta bi bila osnovna primedba na ovaj predlog zakona? To je da ne postoje određeni kriteriji, bilo da se radi po kojim osnovama, dakle, šta su nam uslovi za premještanje zatvorenika iz jednog zatvora u drugi, i da su, sa druge strane, data vrlo široka ovlaštenja ministru da on odluči o takvom zahtjevu. Dakle, mislim da je bilo protivljenja i međunarodne zajednice da se zakon bez kriterija donese i da jednostavno je rečeno da pokuša se uraditi sa nešto više detalja.

Dakle, ja ne bih ulazio sad u Izvještaj Evropskog komiteta prevencije i torture, ne bih ulazio u pitanje stanja u zatvorima. Očito je da postoji problem i očito je da tom problemu treba pristupiti i da ova pitanja treba rješavati da na neki način treba razmišljati i o tim mogućnostima iznimno, ali na osnovu zadatih kriterija. Dakle, Ministarstvo pravde je uradilo izmjene ovog zakona i, da tako kažem, razradilo uslove po kojima bi se to, eventualno, moglo uraditi. Zbog toga mislim i da smo i na sjednici Komisiji isticali ovo pitanje i da je ovako i rečeno na Predstavničkom domu i da zbog toga Prijedlog zakona na Predstavničkom domu poslanika Šarabe nije prihvaćen.

Hvala lijepo.

ILIJA FILIPOVIĆ:

Hvala lijepa, gospodine Arnaut. Gospodin Šaraba, izvolite.

SLOBODAN ŠARABA:

Kratko da odgovorim uvaženom kolegi Rančiću. Mislim da je ovdje u pitanju jedno pravo koje se daje ministru u iznimnom slučaju, kao što to reče zamjenik ministra, znači u slučaju prekobrojnosti ili iz sigurnosnih razloga i ništa drugo. Znači, nema tu prava ministra da on vrši izmještanje zatvorenika iz jednog entiteta u drugi, znači to je njegovo pravo koje on ima samo znači u slučaju prekobrojnosti ili iz sigurnosnih razloga, da bi izdržavanje kazne učinio humanijim. Znači, to je ono što je rukovalo predlagачe kada su se odlučili da idu sa ovom izmjenom i da se uloži ovaj amandman. I ništa drugo. Znači, sigurnosni razlozi i prekobrojnost.

ILIJA FILIPOVIĆ:

Hvala lijepa, gospodine Šaraba. Hoćemo da završimo ovo, ako je replika u pitanju. Gospođa Alma, izvolite.

ALMA ČOLO:

Predsjedavajući, ja bih bila srećna da mi sa ovim zakonom možemo razriješiti katastrofalno stanje koje postoji u našim zatvorima, na svim nivoima.

Znači, Evropski komitet, Komitet Vijeća Evrope koji je analizirao stanje u našim zatvorima je došao do određenih zaključaka i upozorio BiH da mora preduzeti određene mjere da takvo stanje u zatvorima poboljša. Znači, imamo situaciju da nemamo riješeno pitanje smještaja neuračunljivih počinilaca krivičnih djela, da nemamo riješeno pitanje smještaja maloljetnih izvršilaca krivičnih djela a, znate, po Evropskoj konvenciji o zabrani mučenja, postoje striktno obaveze kojih se zemlja mora pridržavati kada je u pitanju smještaj u zavodskim ustanovama, kada je u pitanju postupanje sa osobama koje se nalaze u zatvorskim jedinicama i u pritvorskim jedinicama.

Ovo što gospodin Šaraba govori i gospođa Dušanka Majkić, ja stvarno opravdavam, jer stanje u zatvorima je takvo da se mora promijeniti. Može li se odlukom, znači ministra pravde, tako što će premjestiti jednog zatvorenika iz jedne zatvorske ustanove u drugu, to pitanje riješiti. Ja čisto sumnjam. Jer generalno stanje u zatvorima u BiH je približno isto. Mi nemamo zatvorske ustanove na nivou države BiH, mi nemamo odvojenih zavodskih ustanova u kojima se smještaju, znači, osuđene osobe, u kojima se smještaju pritvorene osobe, jer nije isti tretman sa pritvorenim osobama i sa osuđenim osobama koje izdržavaju kazne zatvora. Namamo odvojene zavodske ustanove za osobe koje izdržavaju kaznu dugotrajnog zatvora, a to su sve kriteriji po kojima se te osobe moraju držati odvojeno od onih koji su osuđeni na blaže kazne zatvora. Nemamo posebne zavodske ustanove u kojima se izdržavaju, pritvorske ustanove u kojima se izvršava, ... u kojima se zadržavaju osobe koje su u pritvoru, jer vi znate da ... pritvor nije – pritvor nije zatvor. Pritvor je osiguranje prisustva određene osobe protiv koje se vodi postupak. Znači, osiguravate njeno prisustvo na sudu i ona se drži u posebnim uslovima koji su blaži od onih koji se odnose na osobe koje su osuđene na kaznu zatvora, na kaznu težu, na kaznu blažu, a pogotovo nemamo odvojene zavodske ustanove kada su u pitanju maloljetni počiniooci, punoljetni počiniooci, a znate da se maloljetni po Konvenciji o zaštiti ljudskih prava, po Konvenciji o pravima djeteta ... trebaju posebno zaštititi.

I ovaj zakon ni na koji način neće riješiti katastrofalno stanje u našoj penitencijarnoj praksi i mislim da Ministarstvo pravde tu mora nešto uraditi pod hitno da entiteti i Brčko Distrikt moraju uraditi nešto pod hitno da se u zavodskim ustanovama poboljša smještaj osuđenih osoba, pogotovo ... ovih kategorija koje sam navela. Pogotovo da se osigura, osiguraju zavodske ustanove u kojima žene neće izdržavati kaznu zajedno sa muškarcima. Mi sad imamo neke ustanove u kojima žene, ... neke zatvorske ustanove, ali to su pitanja koja mi moramo razriješiti. Pogotovo pitanje smještaja neuračunljivih počinilaca krivičnih djela.

Ja sam čula, jučer je gospodin Srđan Arnaut govorio na televiziji: osobe koje izdržavaju kaznu, koje izdržavaju mjeru obaveznog psihijatrijskog liječenja u zdravstvenim ustanovama, pa mi od 2003. godine nemamo te mjere. Naš Krivični zakon je ukinuo mjeru obaveznog

psihijatrijskog liječenja u zdravstvenoj ustanovi. Vi takve osobe – vjerujte 2003. kada je zakon donesen, Krivični zakon na nivou BiH, a kasnije entitetski zakon – takve osobe su puštene iz zatvora u Zenici, jer su se tamo zatekle, a zakon je ukinuo takvu mjeru.

Naše krivično zakonodavstvo, i krivičnomaterijalno i krivičnoprocesno, ne uspijeva da odgovori na ova pitanja. I ja ... danas nisam spremna da podržim ovakav zakon, jer ovo bi bilo neko parcijalno rješenje: ukoliko je u nekom zavodu prekomjernost da ministar prebacuje iz jednog zavoda u drugi; ja sam za sistemsko rješenje zavodskih ustanova na nivou BiH, i, stvarno, ukoliko želimo da idemo ka putu ... Evrope i EU, mi moramo prvo poštivati Konvencije Vijeća Evrope, jer Vijeće Evrope je prag ... preko kojeg se prelazi i ulazi u EU. A to su evropske konvencije, pogotovo imaju evropska zatvorska pravila koja su donesena prošle godine; to su nova evropska zatvorska pravila i molim ministarstvo nadležno da ... napravi jednu sveobuhvatnu analizu zavodskih ustanova na prostoru BiH, pogotovo ... broja osuđenih osoba, broja pritvorenih osoba i da takvu jednu analizu dostavi Parlamentu i da na osnovu takve analize predloži ... kvalitetna rješenja. Sve ovo do tada ... ne bi odgovorilo zadatku i ne bi postiglo svrhu.

Hvala.

ILIJA FILIPOVIĆ:

Hvala lijepa, gospođo Čolo.

Dakle, nakon što smo čuli riječ ovlaštenika Ministarstva pravde, otvorila se vrlo žestoka rasprava, iznose se snažni argumenti. Ja predlažem da mi čujemo sve one koji žele nešto reći oko ovoga. Poslje toga bih ja, dakle, poslje toga bi prije glasovanja o ovome odredio stanku za ručak, da se iskonsultiramo malo svi, ... u svojim klubovima, odručamo i nastaviti ćemo, dakle, s odlučivanjem poslije iscrpljene rasprave.

Gospodin Rajić, izvolite.

BOŽO RAJIĆ:

Hvala, gospodine predsjedavajući.

Kolegice i kolege, evo i ovaj kratki, vrlo kratki, tekst zakona, zapravo izmjena i dopuna Zakona pokazuje kako u ovoj zemlji ne može ništa funkcionirati ako se ne uspostavlja ravnoteža. I od toga treba poći. Ja uvažavam sve razloge koje su i iznijeli s lijeve strane oni koji podržavaju prijedlog i oni koji stavljaju zamjerke. Da ovome, ovoj intervenciji na Zakon o izvršenju kaznenih ... sankcija pristupimo sa malo više širine i razumijevanja za stvarnost koju imamo.

Stanje u našim kazneno-popravnim ustanovama nažalost je takvo kakvo jeste i mi ga na kratki rok ne možemo promijeniti. Ali ne vidim nijednog ozbiljnog razloga, uvažavajući ovo što je govorila gospođa Čolo, da treba pristupiti izradi sustavnog zakonskog rješenja koje će na cjelovit način što bliže evropskim standardima i iskustvima riješiti i ovo područje života, evo, recimo, ipak, jer život se odvija i tamo. Ali ne vidim nijednoga razloga da se ova mala intervencija u Zakonu ne dopusti, da ne bude prihvaćena, da bismo omogućili, ipak, ministru pravde BiH da on o konačnici odlučuje i izvrši neke premještaje.

Ja bih samo htio podsjetiti da ne zaboravimo nedavna iskustva i medijske natpise i razloge koje su neki zatvorenici iznosili u svojim zahtjevima da budu premješteni. Na nekim, u

nekim situacijama, u nekim slučajevima, u nekim tragedijama pojedinaca bilo je dovoljno razloga da imamo ovakvu zakonsku normu da se omogući premještaj tamo kad postoje uvjeti i razlozi da čovjek traži premještaj. Nećemo mi na ovaj način niti bitno promijeniti situaciju, nećemo bitno pogoršati, ali ćemo omogućiti ljudima ostvarenje jednog temeljnog ljudskog prava.

Ja se zalažem da podržimo ovakav prijedlog.

ILIJA FILIPOVIĆ:

Hvala lijepa, gospodine Rajić.

BOŽO RAJIĆ:

Naravno, i zalažem se, ako ćemo da radimo i dalje nastavimo rad, radimo jedan sustavan zakon.

ILIJA FILIPOVIĆ:

Razumjeli smo to iz vaše poruke.

Gospodin Ibrahimpašić, izvolite.

ADEM IBRAHIMPAŠIĆ:

Ma evo, ja zbog tog što u ovom zakonu stvarno nema nikakvih kriterija kojih bi se ministar morao pridržavati kad radi, implementira ovaj zakon. Dakle, ja mislim da bi to samo podgrijalo korupciju u toj sferi. Ja ću biti protiv.

ILIJA FILIPOVIĆ:

Hvala lijepa. Čuli smo vaše stajalište.

Želi li još netko riječ?

Dakle, ja sad dajem stanku. U 14,00 sati smo ovdje, a do tada molim da se evo malo razmisli o glasovanju o ovome zakonu.

Hvala vam.

/PAUZA/

ILIJA FILIPOVIĆ:

Konstatiram da imamo 13 zastupnika: pet iz bošnjačkog, pet iz srpskog i tri iz hrvatskog naroda. Iscrpili smo raspravu pod točkom 11. Imali smo vremena razmisliti malo kako ćemo se odrediti prema tome. Čuli smo ovlaštenog predlagatelja, čuli argumentaciju predlagatelja.

I ja bih sada molio zastupnike da se izjasnimo da li smo za Prijedlog zakona o dopunama Zakona o izvršenju kaznenih sankcija, pritvora i drugih mjera u prvom čitanju.

Tko je „za“ ovakav prijedlog gospodina Šarabe?

To je osam: pet iz RS, tri federalna glasa.

Tko je „protiv“?

„Protiv“ je pet.

Nužno je izvršiti usuglašavanje, dakle u Kolegiju, s obzirom da nemamo ...većine. Dakle, mi možemo pristupiti drugom krugu glasovanja.

Ovaj zakon će proći ukoliko ne bude više od dvije trećine glasova „protiv“ iz jednog ili iz drugog entiteta. Dakle, ja ću sad pitati vas.

Tko je dakle „protiv“ ovog zakona?

Dakle „protiv“ je pet,

Dvije trećine je malo više od pet.

Ovaj zakon je prošao. Prošao, prošao, da.

... u ponovljenom krugu glasovanja je prošao. U drugom krugu glasovanja je prošao, prema ustavnoj odredbi koja je pretočena u Poslovnik. Ako ima bilo kakva dilema, ja neću ići na točku 12. Zaključak je da je prošao ovaj zakon, molim. Ispričavam se, samo malo. Zakon je prošao u prvom čitanju. Što se tiče zaključka, vi ste imali Prijedlog zaključka. Ne, vi ga meni niste dali. Evo, ovog trena, jesam. Ja se ispričavam. Sad sam ga dobio.

Dakle, predložen je

/zajednička diskusija/

ILIJA FILIPOVIĆ:

Zakon je prošao u prvom čitanju. Ja sam tako i konstatirao. Nisam ja rekao da je ovaj zakon prošao, dakle, u cijelosti. U prvom čitanju.

Pristupit ćemo, dakle, ja ću pročitati još jednom, imali smo stanku, zaboravili smo kako je bio Prijedlog zaključka.

Zaključak koji je predložila gospođa Majkić glasi ovako:

Nalaže se Zajedničkoj komisiji za ljudska prava, prava djeteta, mlade, imigraciju, izbjeglice, azil i etiku Parlamentarne skupštine BiH da se detaljno razmotri Izvještaj CPT-a i istraži primjere povreda ljudskih prava i osnovnih sloboda u nekim zatvorima u BiH te o tome sačini izvještaj sa prijedlogom mjera i dostavi ga domovima Parlamentarne skupštine BiH na razmatranje.

Ovaj zaključak, ovo nekim, dakle, malo me buni, nekim zatvorima u BiH. U

DUŠANKA MAJKIĆ:

/odmaknuta od mikrofona/

ILIJA FILIPOVIĆ:

Dakle, je li jasan zaključak koji se predlaže? Je li, ja otvaram raspravu dakle o ovom zaključku, ili ćemo ga umnožiti pa svima dati da bi svi vidjeli o čemu se radi ili ćemo to još jednom pročitati, kratak je.

MLADEN IVANIĆ:

Zadužuje se parlamentarna komisija da se malo više angažuje. To je suština u toj oblasti.

ILIJA FILIPOVIĆ:

Dakle, to je naše zajedničko povjerenstvo oba doma. Ima li tu išta sporno u ovom zaključku? Otvaram raspravu o Zaključku. Zaključujem raspravu i stavljam na izjašnjavanje Zaključak.

Ko je „za“?

Već smo se izjasnili o Zaključku, profesore Neimarlija. Završili smo glasovanje, Zaključak je prošao.

Želi li se nešto reći? Izvolite.

HILMO NEIMARLIJA:

... mislio sam da je intervencija ... gospodina Ivanića, a

ILIJA FILIPOVIĆ:

Ne, ne. O.K.

HILMO NEIMARLIJA:

A imao sam rezervu, mislim, bojim se ono *neke* ne može biti

ILIJA FILIPOVIĆ:

Ali, evo, tako stoji tamo, prihvaćam i ovo što je rekla gospođa Majkić. Neka se

HILMO NEIMARLIJA:

Jer ... kolegica Majkić naravno zna da se u zaključku ne može se obavezati *neke*, mora se kazati koje. Ili sve, ili koje?
/zajednička diskusija/

HILMO NEIMARLIJA:

Jer, sporno je ono *neke*, mislim. Nema *neke*.

ILIJA FILIPOVIĆ:

Zaključak će ići Zajedničkom povjerenstvu, pa će Zajedničko povjerenstvo, vjerojatno, imati u vidu i ovu sintagmu *nekih*. Dakle, eto tako, tako je: *nekih zatvora*. Hvala lijepa.

Mi smo dakle iscrpili sada točku 11. prihvatanjem ovog zaključka i prelazimo na točku 12., to je:

Ad.12. Prijedlog zakona o visokom obrazovanju u Bosni i Hercegovini, prvo čitanje – predlagatelj: Vijeće ministara (primjena starog poslovnika), budući je taj zakon ušao u proceduru prije ovog saziva.

ILIJA FILIPOVIĆ:

Vi ste dobili Prijedlog zakona. Dobili ste i Izvješće Ustavnopravnog povjerenstva. Povjerenstvo je prihvatilo 16 amandmana koji su identični amandmanima usvojenim u Zastupničkom domu i postali su sastavnim dijelom teksta Prijedloga zakona. U Izvješću o dostavljenim amandmanima, u raspravi sa Ustavnopravnog povjerenstva, Povjerenstvo je, uočili ste ili ćete uočiti, pogledajte, upozoravam vas na to, predložilo Domu da donese zaključak kojim prihvaća amandmane navedene u Izvješću, dakle i Izvješće i te amandmane, ali jedan od tih amandmana je amandman II. koji sugerira da se u svim člancima Prijedloga okvirnog zakona o visokom obrazovanju pri konačnoj redakciji teksta sve riječi entitetima, oba entitetska ministarstva, nadležna obrazovna tijela, obrazovne vlasti u entitetima, i druge sintagme koje upućuju na oba entiteta, zamijene riječima – *Republika Srpska, ministarstvo Republike Srpske, (ministarstvo, je li tako, županije, odnosno kantona i Distrikta Brčko)* u odgovarajućem padežnom obliku. Ovi amandmani su popravke Prijedloga zakona u tehničkom smislu, o čemu se pozitivno izjasnio i predstavnik Vijeća ministara BiH a u čemu je sudjelovao i predstavnik OHR-a. Oni nisu takve dakle naravi i prirode da podliježu usuglašavanju između domova Parlamentarne skupštine jer su tehničke prirode, pa će otkloniti eventualne nedoumice o svojoj primjeni.

Zato, Povjerenstvo predlaže da Dom naroda donese zaključak kojim prihvaća ove amandmane kao popravke tehničke prirode Prijedloga zakona te obveže redaktore zakona da prije objave zakona izvrše popravke tehničke prirode, kako je amandmanima predviđeno.

Dakle, to je nešto što je jednoglasno prihvaćeno na Ustavnopravnom povjerenstvu. Ovo je prvo čitanje, rekao sam, sukladno članku 90. našeg poslovnika i starog poslovnika i vodit ćemo raspravu o nužnosti i načelima na kojima se temelji ovaj zakon.

Ustavnopravno povjerenstvo je već obavilo, vidjeli ste i sami, i amandmansku fazu, dakle usvojeni su amandmani. I ja otvaram raspravu u odnosu o Prijedlogu zakona o visokom obrazovanju. On se zove Prijedlog zakona o visokom obrazovanju, jer se u parlamentarnoj proceduri vodila rasprava o aktu kojeg je dostavilo Vijeće ministara, a ne o aktu koje je prošlo Zastupnički dom, pa je dobilo i drugačiji naziv, pa to više nije prijedlog zakona, nego Prijedlog okvirnog zakona.

Otvaram raspravu. Tko želi riječ? Ima li potrebe predsjedatelj Ustavnopravnog povjerenstva? Izvolite, gospodine Joviću.

IVO MIRO JOVIĆ:

Hvala lijepa, gospodine predsjedatelju. Vi ste vrlo kvalitetno prenijeli atmosferu sa Ustavnopravnog povjerenstva, obrazložili tijekom same sjednice po pitanju točke dnevnog reda, kad smo raspravljali na okolnost Zakona o visokom obrazovanju i mi smo imali nekoliko prijedloga izmjena, odnosno popravaka ili amandmana na ovaj zakon. Neke od njih smo i usvojili i rekli smo: s obzirom da je godinama ovaj zakon u proceduri, kao jednu činjenicu, drugo, da je zakon prošao onaj dio kroz Zastupnički dom i, treće, kako se nalazimo u tom vremenu kada BiH nužno treba razmišljati o tome da je ovo jedan od zakona koji će pokazati i približavanje BiH europskim standardima i rukovođeni time, ja prenosim atmosferu sa Ustavnopravnog povjerenstva: podveli smo nekoliko ovih popravaka pod tehničke, a ne nikako pod one kojim bi se tražilo da produljimo fazu rada na donošenju ovog zakona, što bi značilo i usuglašavanje i novo razmatranje tog zakona.

Tako je prijedlog gospodina Neimarlije, to se vidi ovde, amandman I. u članku 5. Prijedloga zakona: *medicine* treba mijenjati i riječima *medicinske grupe znanosti*, što mislim da odgovara stvarnom stanju. Treba naglasiti da smo imali od strane predlagatelja također da svaka od ovih stavki, kakvo je promišljanje predlagatelja i predstavnika međunarodne zajednice, i mi smo se usuglasili onako kao što ste vi i obrazložili naš zaključak.

I ja bih sa svoje strane pozvao ovaj naš dom da podržimo ovaj zaključak koji smo mi ponudili na Ustavnopravnom povjerenstvu da se sintagme koje upućuju, odnosno, kad se poziva na obrazovne vlasti, zatim oba entitetska ministarstva ili nešto slično, prepravi u duhu ustavnih nadležnosti, a to znači RS, kantona i Distrikta Brčko.

ILIJA FILIPOVIĆ:

Tko želi dalje riječ? Dakle, vodimo raspravu ne još uvijek o amandmanima, vodimo raspravu o načelima. Dotakli smo i pitanje rada Ustavnopravnog povjerenstva koje je obavilo već i amandmansku fazu, ali se mi moramo odrediti prema prvom čitanju ovoga zakona.

Želi li netko riječ?

Stavljam na izjašnjavanje dakle Prijedlog zakon u prvom čitanju.

Tko je „za“? Jedan, dva, tri, četiri, pet, šest, sedam.

Tko je

/zajednička diskusija/

Ček, ček,...osam.

SULEJMAN TIHIĆ:

Ponovo, dajte!

ILIJA FILIPOVIĆ:

To je pet iz Kluba Bošnjaka.

ALJOŠA ČAMPARA:

Četiri.

MLADEN IVANIĆ
Četiri.

ILIJA FILIPOVIĆ:

Četiri iz kluba i četiri iz Kluba Srba.
Tko je „protiv“ tih načela?
To je četiri.
Tko je „suzdržan“?
Došli smo u situaciju da se moramo malo; jedan; Usuglašavanje, molim.

ALJOŠA ČAMPARA:
Četiri je iz Federacije.

ILIJA FILIPOVIĆ:

A četiri je iz Federacije. Ispričavam se. Nemamo se potrebe usuglašavati. Prošao je zakon na načelima. Vidim nešto mi nije uredu. Dakle, vaš je glas „suzdržan“, to je entitetski glas iz RS-a. Dakle.

ALJOŠA ČAMPARA:
Ma nije, nije, sačekajte!

ILIJA FILIPOVIĆ:
Kako nije? Četiri glasa u Federaciji je „za“, tri je „protiv“.

ALJOŠA ČAMPARA:

Ne, četiri je „protiv“. To je problem. Da, ali imamo iz Kluba Hrvata tri „protiv“ i jednog iz Bošnjaka. Nema ništa sporno. Većina je „za“.

ILIJA FILIPOVIĆ:

Većina je „za“, tako je, većina je „za“ u jednom entitetu koji se zove Federacija. I većina je „za“, dakle trećina je „za“ i trećina je „za“; to je ustavna odredba i poslovnička.

_____(?)
A većina je inače i „za“.

ILIJA FILIPOVIĆ:

Idemo dalje. Idemo dalje. Dakle, Prijedlog zakon je u prvom čitanju usvojen.

Predlažem da obavimo raspravu i u drugom čitanju.

Tko je za to da obavimo raspravu i u drugom čitanju?

Dakle, tko je za to da obavimo raspravu i u drugom čitanju. Gospođo Majkić, što vi mislite o tome?

Dakle, jednoglasno smo donijeli odluku da obavimo raspravu i u drugom čitanju.

U drugom čitanju vodimo raspravu o amandmanima i glasuje se o Prijedlogu zakona. I sad imamo jednu situaciju u kojoj imamo jedan amandman koji je obnovio Klub hrvatskih zastupnika temeljem zaključka Ustavnopravnog povjerenstva da se na samoj sjednici mogu obnoviti amandmani koji nisu prošli na Ustavnopravnom povjerenstvu. To je sad zaključak Ustavnopravnog povjerenstva i o tom zaključku bi se trebao izjasniti Dom.

Prvo, prihvaća li Dom da se na samoj sjednici mogu obnoviti i braniti neobranjeni amandmani na Ustavnopravnom povjerenstvu? Molim vas, dakle to je izjašnjavanje o tome da li se može na sjednici uložiti ovaj amandman i braniti, jer nije obranjen na Ustavnopravnom povjerenstvu? To je pitanje! Ne glasamo o amandmanu.

Tko je „za“, molim lijepo?

Samo malo, ja samo pitam, ovo je moguće na Domu donijeti odluku. ...

Izvolite, gospođo Alma.

ALMA ČOLO:

Poslovničku intervenciju, molim vas.

ILIJA FILIPOVIĆ:

Recite!

ALMA ČOLO:

U dnevnom redu stoji da je primjena starog poslovnika kada je u pitanju ovaj zakon i mislim da je uredu. Uvaženi zastupnik Branko Zrno se pozvao na član 103. Poslovnika. Taj član 103. Poslovnika govori o budžetu, uopće ne govori o amandmanima na zakon. Kada je u pitanju stari poslovnik, član 89. regulira pitanje podnošenja amandmana, ali je tu propisan rok od 48 sati prije održavanja sjednice Doma. Prema tome, ne možete zaključkom mijenjati Poslovnik, jer je primjena Poslovnika propisana tako da ne znam kako ćete glasati o tome.

Hvala.

ILIJA FILIPOVIĆ:

Samo malo.

ALMA ČOLO:

Molim vas, ne može Ustavnopravno povjerenstvo mijenjati Poslovnik Doma!

ILIJA FILIPOVIĆ:

Molim vas, gospođo Alma, ja poštujem vaše pravničko zvanje ali, uz ovo, samo malo da ste me pažljivije slušali, ne biste se uopće javili za repliku. Ja sam rekao precizno, ovo je prijedlog Ustavnopravnog povjerenstva i ja sam zamolio Dom da se izjasni o tom prijedlogu. To nije gotov čin. Ali, ako to prihvati, a prihvatio je prije vaše riječi, onda se mi možemo izjašnjavati, nek Dom odbije amandman, nije uopće problem. Molim vas, Poslovnik je Dom

donio. To je Poslovnik koji uređuje rad ovoga doma i Dom može, kad god hoće, ad hoc odlukom za određenu stvar donijeti ... nekakvu poslovničku dopunu, izmjenu itd. Dakle, to mi nismo ušli ni u kakvu pravnu ... zavrzlamu. Naravno da ću vam ja dati riječ, ali sam pokušao biti do kraja korektan prema onome što sam predložio, zbog čega su ljudi kolege digli ruku.

Izvolite, gospođo Čolo.

ALMA ČOLO:

Evo, ja ne mogu da vam ne repliciram, jer mislim da se Poslovnik ne može mijenjati zaključkom. Poslovnik se može mijenjati samo poslovnikom o izmjeni i dopuni tog poslovnika.

Prema tome, takvo jedno, ja mislim da ono što sam ja rekla da može zastupnicima pomoći u donošenju njihove odluke kada glasaju o zaključku kojeg vi predlažete. Ali, ukoliko vi insistirate na tome i evo sad tvrdite da ste ... da su glasali prije onoga što sam ja rekla, onda stvarno ja uzdržavam svoje mišljenje. Ja sam protiv takvog zaključka, jer mislim da nije u skladu s procedurom.

ILIJA FILIPOVIĆ:

Tko želi dalje riječ?

Evo, čuli smo što je rekla gospođa Alma, čuli ste što sam rekao ja. Mi smo se već o tome izjasnili. Mi bi sad, ako ćemo prihvatiti dakle prvotnu odluku, mogli pristupiti izjašnjavanju o ovom amandmanu.

Ili, ako mislite da; gospodine Tihiću, izvolite. Hoćete izaći za govornicu.

SULEJMAN TIHIĆ:

Vidite, mi smo glasali većinom glasova, evo, da se taj amandman može naći, međutim sad nakon ovog upozorenja postoji jedna dilema ako prihvatimo sada u ovom slučaju takav stav, to će biti onda presedan da možemo kršiti Poslovnik i u drugim slučajevima koji se pojavljuju. Zbog toga mislim da bi trebalo ponovo glasati o ovom pitanju, jer nismo znali za ovu poslovničku situaciju. Jer, postoji opasnost da sutra, znate, pojavit će se sličan takav zakon, pa ćemo kazati, ako smo dozvolili u ovome slučaju, onda moramo dozvoliti i u kasnijim slučajevima a to je očito kršenje Poslovnika. Vidjeli ste da postoji suglasnost politička ... nema razloga, ali kršimo Poslovnik, a moramo voditi računa o Poslovniku ponovo glasanje da vidimo.

DUŠANKA MAJKIĆ:

Mogu li samo ja?

ILIJA FILIPOVIĆ:

Naravno da možete. Izvolite, gospođo Majkić.

DUŠANKA MAJKIĆ:

Zaista, protestujem protiv toga da neko kome je stalo da prođe jedan važan amandman za njega da ne nađe za shodno da pogleda Poslovnik i da pročita tačno na koji se član odnosi, odnosno kako je moguće da mora u roku od 48 sati; ja se sjećam da je gomila mojih amandmana zbog toga pala jednom prilikom zato što nisam u roku od 48 sati, mjerili su mi sate. Dakle, ... mislim da moram kolegama iz hrvatskog kluba, stvarno, ubuduće da se više vodi računa o ovakvim; zaista nemate opravdanja nikakvog da niste mogli bar da se na određen član vežete i da to učinite u zakonskom roku. I ova nam je situacija apsolutno nepotrebna. Molimo više pažnje ubuduće kod ovakvih stvari.

ILIJA FILIPOVIĆ:

Hvala vam lijepa ... na ovom upozorenju i ovom predavanju. Znaju hrvatski zastupnici što rade.

Gospodin Jović, izvolite.

IVO MIRO JOVIĆ:

Ja bih podsjetio samo da je na Ustavnompravnom povjerenstvu raspravljalo se o popravkama i amandmanima koje je Klub Hrvata podnio tad. I bila su tada tri, tri popravke amandmana s ovim zaključkom. Tada sam rekao i tako se izjasnili: kod donošenja zaključka da ostajemo kod onog amandmana koji nije Dom usvojio i da on ide, da će ići na Dom. Protokolarni naravi vjerojatno je onda propust. I samo tako. A moralno nije. Na Ustavnompravnom povjerenstvu smo rekli da ostajemo kod toga i kod predlaganja da se usvoji zaključak, rekli smo da se zaključak odnosi na dva amandmana, a jedan taj amandman ostaje za Dom. I to je bio razlog. Mi smo radi onih koji nisu bili na Ustavnompravnom povjerenstvu napravili izvadak iz tog koji smo bili podnijeli ... podnijeli te popravke. Ako je u ovom slučaju, i ja sam suglasan, ali ja se nadam da ćemo četiri godine rada onda biti do kraja dosljedni, iako je ovo, ja ponavljam, ne vidim nijednog elementa kršenja moralnog načela onoga što piše u našem poslovniku jer, ponavljam, na Ustavnompravnom povjerenstvu smo donijeli takav zaključak. Ako je to kršenje, mi nećemo prihvatiti kršenje. Zalažemo se za pravnu državu koju ćemo poduprijeti sa svake strane, koliko je to u našim domenima rada, i ako ocijeni, gospodine predsjedatelju, uvaženi Dom da se time krši, ja kao zamjenik predsjedatelja našega kluba pripravan sam povući teška srca da se ne može raspravljati i nek mi bude onda dozvoljeno o čemu se ne može raspravljati u ovom trenutku, čini mi se, možda, i najvažnije jer se mogla donijeti odluka i kazati: ta popravka nije dobra ili većina će donijeti odluku, ali se moglo barem raspravljati. Ovako se onemogućava raspravljati o jednom zakonu koji je pet godina, koji je pao na Ustavnom sudu, kada predlagatelj kaže sa rečenicom da nisu uzeti svi elementi Ustavnog suda i nisu ugrađeni u Prijedlog zakona.

Kada se radi o vitalnom pitanju nacionalnog interesa, pa ne dozvoliti razgovarati i raspravljati, to ne mogu da razumijem, bez obzira na sve zakonske i druge propise. Ali, ostat ću, ponavljam, kod ovog o čemu jeste riječ. Mi smo uložili amandman u ime cijele akademske zajednice BiH, svih sveučilišta i univerziteta jer vidimo da – ukoliko ne bude ovo ugrađeno, donošenje zakona je bespredmetno, donošenje zakona je bespredmetno. Zašto? Zato što se formiraju tijela na razini BiH koja preporučuju, pružaju savjete, daju savjete i daju preporuke.

Ja bih volio vidjeti šta to u zakonu znači pružati savjete, davati preporuke i je li to pravna norma. Na okolnost rasprave o tom pitanju mi je trebalo, kako bi mogla čuti javnost, da čuje javnost u kojem ili šta je taj problem koji mi ovde imamo. Znači, imamo problem da temeljem rješenja ovoga zakona koji pokušava, ima želju, ima namjeru, i oni koji su ga predložili i mi koji ćemo donijeti, da usuglasimo visoko obrazovanje kao važno pitanje razvoja sa evropskim načelima. Idemo u Evropu sa predloženim promjenama visokog obrazovanja u kojem je trebala mobilnost studenata, mobilnost profesora, prohodnost studenata, a mi ustvari stvorit ćemo ambijent u kojem će se formirati 13 agencija za s..., 13 agencija, ponavljam, 10 županijskih, jedna Republike Srpske, Distrikta Brčko i Agencija na razini BiH. Tu, nek nam je Bog na pomoći, kako ćemo doći do standarda koje ćemo usuglasiti sa evropskim interesima!

Jedino je to znači u pitanju, a ta agencija sa ovim prijedlozima jeste agencija koja je formirana na temelju pariteta: donosi odluke konsenzusom i ima rotaciju. Tri ključne riječi u kojima nitko ne bi mogao niti bio oštećen.

O tome smo htjeli raspravljati, znamo da ne bi bila donesena takva odluka, ali htjeli smo samo raspravljati. Ja se ispričavam. Možda nije bilo s moje strane korektno govoriti o onome, ali htio sam objasniti zašto smo to htjeli. Hvala.

ILIJA FILIPOVIĆ:

Da ne idemo daleko u raspravi. Dakle, kolegica Čolo je bila potpuno, samo da kažem, u pravu u odnosu na temelje. Dakle, on se odnosi na stari poslovnik i vjerovatno je to tehničke naravi pogreška. Ali ... dakle iz ovoga se nazire ... da ne inzistiramo na kršenju Poslovnika. I ako novi poslovnik u jednoj odredbi dakle govori – sad je riječ o starom poslovniku i tu ste u pravu – a novi poslovnik, čak, kad kaže za jednoglasne odluke povjerenstva: mogu čak biti obvezne točke dnevnog reda. Dakle, to je nešto što daje jednu potpuno novu dimenziju u odnosu na stari poslovnik. ... no, čuli smo i ovo što je rekao zamjenik predsjednika Kluba i ja sam dužan, dakle, dužan iz korektnosti koju želim, koju sam gradio, i koju želim graditi i ubuduće, staviti na izjašnjavanje, dakle, ponovno ... ako Miro ne povlači ovaj amandman u ime Kluba, onda je bespotrebno da se izjašnjavamo hoćemo li!

IVO MIRO JOVIĆ:

Oprostite, gospodine predsjedatelju.

ILIJA FILIPOVIĆ:

Pitam samo.

IVO MIRO JOVIĆ:

Komplicirati i ja mislim da biti dosljedan znači biti neuk.

ILIJA FILIPOVIĆ:

Drugim riječima, zaključujem da je povučen amandman.

IVO MIRO JOVIĆ:

Tako je.

ILIJA FILIPOVIĆ:

Dakle, povučen je amandman. Iz poslovnih razloga je povučen amandman.

IVO MIRO JOVIĆ:

Ostat ćemo dosljedni, valjda, ubuduće.

DUŠANKA MAJKIĆ:

Ja sam baš htjela, bez obzira što je na to, imam osjećaj, imam potrebu da kažem.

ILIJA FILIPOVIĆ:

Ali nastavljamo raspravu u drugom čitanju, dakle evo.

DUŠANKA MAJKIĆ:

Da. Ja bih željela da kažem.

ILIJA FILIPOVIĆ:

O amandmanima kojih nema.

DUŠANKA MAJKIĆ:

Čak i da jeste ... poslovni problem, čak i da jeste, sad u ovom momentu, kao čovjek govorim, mislim da svakom treba dozvoliti da kaže ono što ima. I kao u meni postoji jedna dilema, kako sve ovo što danas čujemo na Domu naroda nije ništa od toga rečeno na Predstavničkom domu kada je u pitanju Klub Hrvata, ovo što smo danas čuli. Zašto to nije, ništa od toga nije rečeno na Predstavničkom domu, i tamo, ovo o čemu se sad insistira u Domu naroda, nije bio predmet u Predstavničkom domu! Je li to neka naknadna, nešto naknadno što je došlo? Meni je ostalo kao dilema, ali sam spremna dakle da podržim da o tome se razgovara. Hoće li neki amandman proći, to je stvar većine, ali, o tome da se razgovara, ja sam spremna.

ILIJA FILIPOVIĆ:

Hvala lijepa. Ja sam samo dužan kratko reći. Dakle, amandman koji je tražio akreditiranje i licenciranje na državnoj razini bio je u Zastupničkom domu koji nije prošao. Dakle, ovo je obnovljen amandman u Klubu Hrvata. I Zastupnički dom je građanski dom, a ovdje se štite vitalni nacionalni interesi za koje mi mislimo da to akreditiranje i licenciranje jest. Radi se o nečemu što bi se izdiglo na razinu države, pa bi onda netko mogao reći da to baš i nije sukladno ustavnim rješenjima o obrazovnoj politici u BiH. Pa, onda, može i prigovoriti to, nije vitalni nacionalni interes, ali svakako je interes hrvatskog naroda da ovakav zakon imamo. Ali to je druga priča, pa možda za neko drugo vrijeme, za neku drugu sjednicu, da ovakav zakon imamo, ako hoćemo reći da imamo nešto što je bolonjski proces i imate ovakav zakon na razini države. No, očito je da za tako nešto u ovom trenutku nema političke volje.

Ovaj amandman je već povučen i o njemu mi sad ne bi raspravljali. Ja, dakle, otvaram raspravu, nastavljamo s raspravom. Amandmana nemamo, u drugom smo čitanju. Tko želi riječ?

Gospodin Rajić, izvolite.

BOŽO RAJIĆ:

Gospodine predsjedavajući, uvažene kolegice i kolege, uvaženi svi nazočni i oni koji mogu čuti o čemu govorimo, ja sam danas na ovoj sjednici govorio više puta i svaki put sam se oslanjao na nešto što je iskustveno. U ovoj zemlji bi morali prihvatiti kao pravilo ponašanja da ravnoteža odnosa, ravnoteža poštovanja međusobnog, ravnoteža trpljenja međusobnog – je jedini uvjet našeg opstanka i napretka. Očito da se ponekada i formalistički odnosimo prema suštinskim pitanjima i završavamo tamo gdje završavamo.

No, dobro. Ovo što je kolega Jović htio amandmanski elaborirati ovdje, mi ćemo iskoristiti svoje pravo kao zastupnici, ponajprije zbog bosanskohercegovačke javnosti. Zatim zbog uglednika međunarodne zajednice koji su ovdje u namjeri da nam pomognu, ne samo u ovom pitanju nego i u mnogim drugim, ali osobito zbog hrvatskog naroda kojeg smo mi ovdje zastupnici, njegovih vitalnih nacionalnih interesa: mi ćemo elaborirati ono što smo htjeli pokušati popraviti u ovom zakonu da bi i nama mogao biti prihvatljiv.

Pri tome, ne možemo a ne podsjetiti na to, uz ove konstatacije koje je gospodin Jović već izrekao, da godinama traje ova procedura i da smo imali rješenja koja su bila toliko dobra da su rušena na Ustavnom sudu i nisam siguran da ih opet neće netko rušiti i uspjeti u tome. Radi se dakle o zakonu koji ima posebnu društvenu težinu, jer radi se o zakonu koji uređuje područje visokog obrazovanja, područja znanosti, zakonu koji bi morao biti generator razvoja ove zemlje, kako god ona bila danas. Radi se o zakonu koji predstavlja jedan od nekoliko ključnih uvjeta da bi BiH ušla u proces pridruživanja, rasprave o svom putu prema EU, radi se o zakonu koji bi morao omogućiti primjenu tzv. *Bolonjskog procesa*, iako zakon sam po sebi, po svojoj strukturi ne čini nikakve garancije da će to i osigurati, radi se o zakonu koji je par excellence pitanje vitalnog nacionalnog interesa svakog konstitutivnog naroda u BiH i, nažalost, ono što se mora danas izreći, ne u smislu tvrdnje nego u smislu zapažanja, nije bilo dovoljno sluha da napravimo zakon koji bi bio i europski, koji bi osigurao bolonjski proces, koji bi otvorio proces znanosti i znanju općenito, koji bi uspostavio jednak položaj sva tri suverena, konstitutivna naroda u BiH i koji bi zadovoljio kriterije koje znanost u jednoj zemlji i obrazovanje na visokoj razini treba imati.

Pa nam se nudi zakon koji je već do sada, zahvaljujem svima koji su sudjelovali u tome, pretrpio značajne popravke, zapravo intervencije u smislu popravki, pa je brisana odredba da nekakva agencija bez ikakvih ovlasti može odrediti kad će se spajati dvije pravne osobe kao što su sveučilišta, umjesto da oni to sami odluče, što je njihovo izvorno i autonomno pravo, pa je ta eto popravka učinila taj zakon za neki promil ili neki postotak boljim nego što je bio. Ovaj amandman koji držim da je praktično prihvaćen, ... koji je predložilo Ustavnopravno povjerenstvo o brisanju onih tehničkih nejasnoća koje bi nas mogle dovesti do ozbiljnih posljedičnih zabluda, da se i na taj način taj zakon pokušava popraviti barem za još koji postotak i učiniti ga, približiti ga svim nama koji smo ovdje i u ovome domu, ali i građanima BiH i svim narodima, učiniti ga prihvatljivijim.

Međutim, evo vidite, dovedeni smo u situaciju da nam se ne dopušta danas govoriti o jednom od tri najbitnija pitanja po našoj procjeni, po procjeni Kluba Hrvata, Akademске zajednice Sveučilišta u Mostaru, po procjeni hrvatskih intelektualaca i, da ne govorim dalje,

većini svih ... struktura. Postoje tri ključna pitanja o ovome zakonu od kojih nijedno nije zadovoljilo minimalni kriterij.

Dakle, mi se sad Hrvati nalazimo kao narod, kao njegovi predstavnici u vrlo specifičnoj situaciji. Kad god se mi zalažemo za integralna rješenja, na razini BiH, prevladaju parcijalni interesi koji od nas onda naprave smiješne karikature koje se zalažu za nemoguće. Ako govorim napamet, prisjetite se samo nekih svježih i malo bajatijih događaja, pa ćete vidjeti da je to tako. Kad pokušavamo u traganju za vlastitim identitetom tražiti parcijalna rješenja koja će biti dio stamene cjeline, onda nas opet neki globalni interesi razbiju i mi svaki put pucamo u prazno. I danas mi pucamo u prazno. Bit ćemo možda vučeni za uši, etiketirani, prozivani, ali mi danas sa punom odgovornošću pred cjelokupnom domaćom i svjetskom javnosti kažemo: ovaj zakon nije u duhu Europe, nije u duhu BiH, nije u duhu jednakosti i ravnopravnosti ova tri konstitutivna naroda u BiH.

Zašto? Jer od tri bitna kriterija nije ispunjen nijedan. Prvi kriterij: mi smo htjeli da se donese zakon o visokom obrazovanju, čak ne ulazeći u ustavnopravni temelj tog zakona koji je, najblaže rečeno, gospodo Čolo, sto puta problematičniji od ove odredbe Poslovnika na koju smo se danas pozvali. Ali evo, neka bude. Htjeli smo jedan zakon na razini BiH koji će na jedinstven i cjelovit način, ne kao okvirni zakon nego kao sadržajni, stvarni zakon, urediti cjelokupno područje visokog obrazovanja.

Drugi, koji također imaju pravo misliti, odlučivati kao i mi, nisu pokazali interes za takav zakon. Zašto? Ostavimo to sada po strani. Umjesto toga, nudi nam se zakon kojim će se u nedorečenim formulacijama daljnja zakonska regulativa donositi negdje na razinama entiteta, distrikta, kantona, županija, niko više ne zna ko će što imati tu u nadležnosti, umjesto da je nadležnost određena na jednom mjestu, u jednoj zemlji za sva sveučilišta u BiH po istim kriterijima, po istim principima. Mi smo htjeli to. Mi smatramo da smo pogriješili svi zajedno, pogriješili smo, a greške najviše osjećamo mi pripadnici hrvatskog naroda i sveučilišna zajednica u Mostaru.

Drugi bitan kriterij zakona kojeg nema je zajedničko financiranje iz iste kase, iz iste naše muke, bilo da je gurmanska kako se kaže u ovoj zemlji ili da je rasipnička. Neka nam bude svima jednako po istim kriterijima. Opet, odnos snaga je takav, reče gospodin Filipović, političke volje nema da podijelimo svoju sirotinju ili svoje blagostanje. Zatvorili smo se svako u svoje parcijalne sredine i mislimo da ćemo tako preživjeti bolje. Dakle, ni drugi kriterij, financiranje nismo riješili.

I treći, ono što je izuzetno bitno, za licenciranje i akreditaciju, mi stvaramo jednu tragikomičnu instituciju na razini BiH koju je htio popraviti svojim intervencijama profesor Jović, stvaramo agenciju za akreditiranje i licenciranje koja ima ulogu savjetovati, preporučivati, zapažati, upozoravati, a nema nijedne izvorne ingerencije. I kad mi želimo amandmanom ukazati na tu neupotrebljivost te institucije, i da, umjesto 13 budućih kojih će biti, bude ona jedna, jedinstvena, zajednička, paritetna, rotaciona, koncenzualna, onda mi ne nailazimo na razumijevanje.

Dakle, uz sve ove popravke koje poštujem, ovaj zakon ovakav kakav jeste, nije prihvatljiv Hrvatima u BiH. Nije, jer nas u još jednoj transakciji, koja se ovaj put zove Zakon o visokom obrazovanju, dovodi u apsolutno neravnan položaj prema Srbima i Bošnjacima

u ovoj zemlji. Možda nećemo biti, nećemo naići na razumijevanje ni ovaj put, nismo naišli ni puno puta ranije, ali vas uvjeravam – ako smo ikada u ovome parlamentu govorili iz duše i srca o integralnom poimanju BiH i njene budućnosti, govorimo danas. Zbog toga ovaj zakon za nas nije prihvatljiv. Učinimo ako možemo nešto, ako ne danas, u skoroj budućnosti, da od ovoga zakona napravimo zaista ne okvirni, nego suštinski, sadržajni zakon.

Hvala.

ILIJA FILIPOVIĆ:

Hvala lijepa.

Evo, čuli smo elaboraciju ... stajališta o ovom aktu Kluba hrvatskog naroda u Domu naroda ovoga parlamenta.

Tko želi dalje riječ?

Dat ćemo priliku gospodinu Tihiću. Izvolite.

SULEJMAN TIHIĆ:

Ja smatram da stvarno, barem ovde u Domu naroda, moramo voditi računa uvijek o nacionalnim interesima i da ne treba – ja ne želim glasati jednostavno ni za jedan zakon kojim bi bio povrijeđen nacionalni interes bilo kojeg naroda. Isto tako ne želim osporiti pravo svakom klubu da tumači šta je njihov nacionalni interes.

Ovdje, kada je u pitanju ovo i prethodna diskusija, ja teško mogu ... razumjeti da je ovim zakonom povrijeđen nacionalni interes samo Hrvata a da nije povrijeđen, uzmimo na određen način, i Bošnjaka ili pak Srba. Ove primjedbe što je gospodin Rajić iznio ... da treba jedan zakon, zajedničko finansiranje, jedan taj ured za akreditaciju, slažem se u potpunosti. Ali onda imamo problem ... nezadovoljstvo i srpskog kluba i usvajanja tog zakona u Zastupničkom domu i ovde u Domu naroda, znate. Jako je teško usaglasiti te interese, znate, da sva tri naroda budu zadovoljna. Ja mislim da ovaj zakon, kako je usvojen u Zastupničkom domu, da on predstavlja nekakvu mjeru, a da sa tim zakonom nije bitno povrijeđen nacionalni interes ni Hrvata ni Bošnjaka ... ni Srba. I zbog toga smo mi i u našem klubu svjesni svih ovih nedostataka o kojim je gospodin Rajić govorio, zauzeo stav da treba usvojiti zakon, između ostalog, i zbog toga šta znači usvajanje tog zakona kada je u pitanju Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju BiH sa EU, a i ovo što gospodin Rajić kaže, ipak je to prvi put zakon koji smo dobili na nivou BiH. Ima vremena u nekim drugačijim prilikama političkim i svim drugim, možemo ga popravljati, znate. I ja bih danas želio da usvojimo ovaj zakon, ali isto tako da niko ne ode sa ovog sastanka sa osjećajem da je majoriziran, da je preglasan, da je povrijeđen nečiji nacionalni interes, nacionalni interes, evo, Hrvata, na koji se posebno pozivamo, jer mislim da mi BiH možemo graditi, možemo graditi jedinstvo BiH u različitosti, uvažavajući sve, sve interese, jer jedino tako BiH može opstati, bez obzira kako i koliko ko bio u pravu. Vi Hrvati koji zastupate hrvatski interes, mislim da jeste jedini ovlašteni i jedini treba da kažete da li je povrijeđen interes ovaj. S ove pozicije, s koje ja posmatram, smatram ... da nacionalni interes Hrvata, evo, isto tako i drugih, nije bitno povrijeđen i da je najviši nacionalni interes Hrvata i Srba i Bošnjaka da mi potpišemo, da ispunimo uvjete i potpišemo Sporazum o stabilizaciji pridruživanju, a, ako Bog da, evo, vremenom, u nekim drugim vremenima i prilikama, mi ćemo popravljati ovaj zakon, pa možda će doći ... vrijeme i zajedničke jedne akreditacije, jednog ureda za licenciranje, ne znam ti, finansiranja, ali sad je ovo nešto što je realno moguće i što nam otvara put za jednu novu fazu procesa kretanja BiH ka EU.

Hvala lijepo.

ILIJA FILIPOVIĆ:

Hvala lijepa, gospodine Tihiću.

Imam dojam da smo pri kraju rasprave. Možemo li privoditi kraju?
Izvoli, Joviću.

IVO MIRO JOVIĆ:

Ja sam maloprije se javio oko onog popravka, a sada oko rasprave, pa nemam potrebe za dugu raspravu, osim nekoliko jako važnih pripomena ovom zgodom.

Zakon o visokom školstvu je prošao prije dvije godine pod naslovom Zakon o visokom školstvu. Potezajući se sa vitalnim nacionalnim interesima Hrvata, jer je bio prijeporan po vitalne interese Hrvata, sačinjena su dva prijedloga zakona. Jedan je sačinila ekspertna skupina Sveučilišta u Mostaru, a drugi Vijeće ministara. Do danas, a godinu i po dana u Vijeću ministara je taj zakon iz Mostara još ga nismo ni vidjeli. Zašto, ne znam! A ja smatram da je i sveobuhvatan, korektan, usklađen sa onim što je tražio Ustavni sud.

Ja danas kao zastupnik u Domu naroda imam pred sobom Prijedlog zakon koji nije na hrvatskom jeziku. Odnosi se na znanost. Moram reći svoju ogorčenost i tugu. Bar sam ga mogao dobiti na hrvatskom jeziku. Isto tako, želim reći da kad je u pitanju sadržajnost, vrlo brzo, gospodo, i to mjesec-dva dana u praksi će se pokazati, to će se vama, koji danas grčevito branite ove postavke ovdje, razbiti o glavu, meni neće jer sam to na vrijeme uočio. A to je da će Bihać, Zenica, Sarajevo i Tuzla imati jedno sveučilište i jednu agenciju za akreditaciju. Sa čime uporedivu? Sa čime će se upoređivati kriteriji u jednoj županiji, a županija ima ovdje nadležnost formiranja agencije za akreditaciju i licenciranje. Sa Europom ili s nekom drugom?

Drugu stvar koju želim reći kad je u pitanju školarine studenata. Ovo moram baš reći: otkud i to da se ovdje nađe? Nije se našlo financiranje, a našla se odluka, odnosno u članku imamo o ovim školarinama. Pa kaže da će ... biti preporuke da se ujednače. Moglo se barem reći da će studenti u BiH plaćati istu školarinu, pa zajednički snositi rizik, a ne da će ona preporučiti ali da će svatko donijeti odluku kolika će školarina biti pojedinačno u tih 12 agencija. Znači, u Distriktu jedne, u RS druge, jer u RS imaju dva univerziteta. Agencija za akreditaciju i finansiranje ima barem koliko logike, kao što ima i mostarska županija, odnosno ispričavam se Hercegovačko-neretvanska županija.

Isto tako, ovom zgodom želim reći: možda je nama u ovoj zemlji jako važno imati korice od zakona i mi ćemo pred svojom i drugom građanskom savješću biti čisti. Donijeli smo nešto i ono je tu, a šta je unutra i koliko je kvalitetno, koliko će biti na korist, ostaje da vidimo.

Ja ... izražavajući u tom pogledu loše zamišljene ciljeve koje će postići ovaj zakon, smatram da nije na korist akademskoj zajednici u BiH, a to će se pokazati.

ILIJA FILIPOVIĆ:

Hvala lijepa, gospodine Joviću.

Dakle, čuli smo još i neke primjedbe sad koje nismo čak ni amandmansi imali ni u komisijskoj fazi, ali no, i one stoje u krajnjoj liniji. Teško je protiv ovakve argumentacije koju smo čuli, ali je teško dobiti očito političku podršku za takva politička stajališta, je li.

Ja pitam ... ima li potrebe još netko? Profesor Neimarlija, izvolite.

HILMO NEIMARLIJA:

Predsjedavajući, članovi predsjedništva Kolegija, delegati, gosti, nisam imao namjeru da se uključujem u raspravu povodom ovog zakona, bez obzira što sam imao jakih razloga i osobnih motiva. Međutim, uključujem se, ipak, dodatno obavezan, prije svega, diskusijom kolege Rajića koji je govorio o nuždi ili nevolji koja nas može jedino spasiti, a to je da harmoniziramo naše razlike i pošto se radi o Prijedlogu zakona o visokom obrazovanju, on je izuzetan izazov bio i za mene da izrazim sve svoje razloge u prilog zakona i vrijednosti zakona za opstojanje ljudskih zajednica, ali i vrijednosti obrazovanja, za opstojanje ljudskih zajednica, pogotovo njihov napredak, da sve nas suočim sa jednostavnom istinom da su moćne zemlje, moćni su narodi, tamo gdje imamo razvijeno obrazovanje i tamo gdje imamo moćne zakonske sisteme. I da je ... obrazovanje, odnosno razvijanje znanja, posebno visokodiferenciranog znanja i zakonitosti, zakonitog rješavanja problema u ljudskoj zajednici, jedna od suštinskih odrednica i kvaliteta života i kvaliteta budućnosti koju te zajednice i ljudi mogu imati.

Dijeleći upravo ove razloge, a intimno dijeleći poglede na potrebe zakone, koje je iznio i kolega Jović, dakle, ja imam, evo, nevolju ili potrebu istodobno da kažem kako sam za zakon, bez obzira što se s njegovim sadržajem ne slažem. Bez obzira što znam da smo imajući i naše okolnosti u vidu, što je donijet i ranije Zakon o visokoškolskom obrazovanju i da smo i ranije mogli donijeti i kvalitetniji zakon. Kvalitetniji zakon u smislu pristajanja samo da idemo na zakonita rješenja, dakle zakonita rješenja za probleme koji su nam zajednički, da uvažimo ono što nam je zajedničko u problemima i da samo za ono što je zajedničko nađemo rješenje. Zajednička nam je potreba da imamo dobre fakultete, zajednička nam je potreba da imamo ujednačene kriterije sa evropskim standardima. Međutim, da li se možemo samo opravdavati dobrom voljom ili nedostatkom dobre volje, ali osobno sam ovu svoju nevolju koju sam imao rješavao i riješio na način da birajući između zakona koji smatram lošim i nikakvog zakona pristao da ... dam šansu prvom, lošem zakonu, računajući i na našu odgovornost i na našu svijest o važnosti ove problematike obrazovanja koju treba ozakoniti i na zakonit način rješavati i samim tim i unapređivati boljim zakonskim rješenjima.

Ostajem pri svojoj odluci, a izražavam duboko uvažavanje razloga koje su kolega Jović i Rajić iznijeli i, sa svoje strane, ako imam prava da pozovem kolege, a imam utoliko što ovde koliko znam sa kolegom Ivanićem dijelim i dodatnu odgovornost pripadnika akademske zajednice koja je i dvostruko obavezana na kvalitetnije i odgovornije učešće u ovom zakonskom projektu, da vjerujem da ćemo imati snage da ovaj prvi zakonski akt, ovo prvo zakonsko uređenje sistema visokog obrazovanja u BiH unapređujemo i razvijamo.

Hvala.

ILIJA FILIPOVIĆ:

Hvala lijepa, gospodine Neimarlija.

Želi li još netko riječ? Ako smo iscrpili raspravu, a izgleda da jesmo, ja bih predložio da se mi sada izjasnimo o Prijedlogu zakona, o Izvješću i o zaključku u tom izvješću. Hoćemo li sačekati gospodina Tihića? Mislim da bi bilo. Gospodine Tihiću, čekamo vas zbog izjašnjavanja. Da ste nam bar rekli, molim.

Molim vas, ja ću sad staviti na izjašnjavanje Prijedlog zakona u drugom čitanju, s Izvješćem Ustavnopravnog povjerenstva, što znači sa svim amandmanima i sa zaključkom, uz dopuštenje Tajništvu da taj zaključak provede i prilagodi mogućnosti provedbe tog zaključka. Sasvim sam razumljivo rekao. Sasvim sam razumljivo rekao ... što je vaša zadaća a to znači da nema usuglašavanja sa Zastupničkim domom, za slučaj da prođe ovaj zakon.

Ja vas sad toplo pitam tko je „za“ ovakav zakon, s Izvješćem, i ovim zaključkom koji je u tom izvješću? Jedan, dva, tri, četiri, pet, osam.

Tko je „protiv“ tog zakona? Jedan, dva, tri, četiri.

Tko je „suzdržan“? Jedan.

Dakle, ovaj zakon je prošao. Ima entitetsku većinu i Federacije i RS-a.

I ja se nadam da će vrlo kratko trajati ovakav kakav je, jer podupirem svaku riječ koju je rekao profesor Neimarlija, jer je to kompatibilna priča i retorika koju imamo mi Hrvati i vjerujem da ćemo vrlo brzo imati, dakle, zakon koji će zadovoljiti sve akademske zajednice u BiH.

Dakle, dobili smo Zakon.

Žao mi je što je on protiv volje hrvatskog naroda, ali mi nismo mogli dići ruku za ovakav zakon.

Dakle, iscrpili smo na taj način točku 12.

Prelazimo na točku 13., to je:

Ad.13. Davanje suglasnosti za ratificiranje Drugog dodatnog protokola uz Europsku konvenciju o pravnoj pomoći

ILIJA FILIPOVIĆ:

Zastupnički dom je dao suglasnost da vam to bude jedini reper prije odlučivanja.

Tko je za to da se daje suglasnost za ratificiranje ovoga akta?

Molim vas hoćemo li odglasovati ovo?

Tko je „za“?

Konstatiram da smo jednoglasno prihvatili i dali suglasnost za ratificiranje ovog akta.

Pod 14. je:

Ad.14. Davanje suglasnosti za ratificiranje Sporazuma između BiH i Ujedinjenih Arapskih Emirata

ILIJA FILIPOVIĆ:

Tko je za suglasnost za ratificiranje ovog akta?

Molim vas da se izjasnimo.

Tko je „za“?

Konstatiram da smo jednoglasno prihvatili i ratifikaciju ovoga akta.

Pod 15. je:

Ad.15. Davanje suglasnosti za ratificiranje Kreditnog sporazuma između BiH, koju zastupa Ministarstvo financija i trezora BiH, i Bank Austria

ILIJA FILIPOVIĆ:

Tko je „za“?

Konstatiram da smo jednoglasno dali suglasnost i za ratificiranje ovog akta.

Pod 16. je:

Ad.16. Davanje suglasnosti za ratificiranje Kreditnog sporazuma između BiH i OPEK Fonda za međunarodni razvoj

ILIJA FILIPOVIĆ:

Tko je „za“ ovaj akt?

Konstatiram da smo jednoglasno dali suglasnost za ratificiranje ovog akta.

Pod 17. je:

Ad.17. Davanje suglasnosti za ratificiranje Ugovora o socijalnom osiguranju između BiH i Kraljevine Belgije

ILIJA FILIPOVIĆ:

Tko je „za“ ovo, „za“ ratificiranje ovog akta?

Konstatiram da smo jednoglasno podržali ratifikaciju i ovog akta.

Pod 18. je:

Ad.18. Davanje suglasnosti za ratificiranje Ugovora o pomorstvu između Vijeća ministara BiH i Vlade Republike Turske

ILIJA FILIPOVIĆ:

Tko je „za“ to da dadnemo suglasnost?

Konstatiram da smo jednoglasno dali suglasnost za ratificiranje ovog akta.

I 19. je:

Ad.19. Davanje suglasnosti za ratificiranje Kreditnog sporazuma između BiH i Bank Austrija

ILIJA FILIPOVIĆ:

Tko je „za“ to da dadnemo suglasnost za ratificiranje i ovog akta?

Hvala lijepa.

Dali smo jednoglasno suglasnost i za ratificiranje ovog akta.

Time smo mi iscrpili današnji dnevni red.

Ja vam na kraju želim reći da u kolovozu neće biti zasjedanja Doma naroda. Nemojte ga ni očekivati do prve polovice rujna. Čini mi se da će to otprilike ... tako biti. Ako bude ranije, dobit ćete poziv ali u rujnu.

Želim vam ugodan svima odmor i vidimo se u devetom mjesecu.

Hvala vam lijepa, gospodo.

Sjednica je završena u 15,20 sati.